מגילה

П

The following book includes:

- Tanach with Ta'amei Hamikra
- License: Public Domain
- Source: http://www.tanach.us/Tanach.xml
- The Metsudah Five Megillot, Lakewood, N.J., 2001
- License: CC-BY
- Source: http://primo.nli.org.il/primo
- Source: http://primo.nli.org.il/primo\_library/libweb/ action/dlDisplay.do?vid=NLl&docId=NNL\_ALEPHOO2162036
- Mishnah, ed. Romm, Vilna 1913
- License: Public Domain
- Source: http://primo.nli.org.il/primo\_library/libweb/ action/dlDisplay.do?vid=NLI&docId=NNL\_ALEPHOO1741739
- On Your Way
- License: Public Domain
- Source: http://mobile.tora.ws/
- Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp
- License: CC-BY
- Source: http://learn.conservativeyeshiva.org/mishnah/
- Senlake edition 2019 based on Ben Yehoyada, Jerusalem, 1897
- License: CC0
- Source: http://beta.nli.org.il/he/books/NNL\_
- VLEPH001933802/NLI1

It was retrieved from Sefaria on May 22, 2023 (2"DUNT TYDE '2). It was typeset and formatted by Ktavi.

## III

6L4 U	91	פרק ב הקורא למפרע	38
er⊲ ਜ	14	בן יהוידע על מגילה	38
<b>G</b> LŲ 1	13		
GL4 (	17	erq t	35
erq n	10	GLU K	87
erq t	8	erq c	57
erq r	9	GLU X	17
GLY T	<b>†</b>	משנה מגילה	17
erq x	7	•	
xarr	7	GLU C	61

עוכן העניינים



וֹטַּהְּטַנִע בַּבְּבָ, זַבִּי בַּעו נַלְטַהָּטַנע: : បើតំព

חור בַּרְפַּט וּחְבַלֶּח. מִינֵי בְנָדִים צִּבְעוּנִים פַּרַס לָהֶם ינוטי טַלום זַבְעוני, 'בַלוט:

יַמִים רַבִּים. עַשְׁה בָהָם מִשְּׁהָה.

رَوْرُمُرُهُ. سُرُمَارُهُ وَ خُرُسًا فِلَهِ:

בְּיַרוּ. וְרַבּוֹחִינוּ פַּרְשוּהוּ בְּעִנְיֵן אַחֶר בְּמַסֶּכֶת מְנִיכְּה: בְּשֶׁבֶת הַפֶּלֶב אֲהַשְׁוֹרוִשׁ, וגו'. בְּשָׁנִּחְקֵים הַפַּלְכוּת כובת לַסוֹב שׁבַּתִים שָּׁנִים שֶׁלַ בָּנִים בַּבָּכִי:

וֹנְהִי בִּימֵי אֲסַשְׁוֹרוּש. מֶלֶךְ פְּרֵס הָנָה, שֶּׁמֶלְךְ הַּסַת.

וֹכֹנִים מִכּנִים מֻוְנִים וֹנִיוֹ מַּלְכָּוּע נִב ו זֹבֹיכ לכֹפֹנ אָג בֹגֹפַע פֿבּמ.ַנֹאָת תּגַ-יִּבְׁנִבְנִ כְּטְׁם וֹתַּעִּוּנֵנִ מֻמָּת עִמָּוָע וּעִכְּבְע אַטוּוִ בַּטַבְבְיִגַבְוּאַ וֹאַבִּנְבֶּוֹ אַנַת בִּיתַן הַמֶּבֶר: (ו) חָוּר ו כַּרְפָּס וְעַר־קְמָן מִשְׁהָה שִׁבְעַת יָמֵים פַּחָצַר בּנְמְאָגִיםְ בְּשִׁוּשֵׁן בַבִּירָב לְמִלֶּנְוְל הַנְּמִים הַאֵּבְּׁר עַּעָּׁר הַמֶּבְר לְכָּל־הָעָם אַמוּנִים וּמִאַּט וֹנִם: (ב) וּבֹמֹלַנָאַט ו וֹאָעַבוֹלֶב עַפֹּאָבע יֹצוּנִלְעָוָ זְמֶנִם בַּבָּנִם (ד) בְּתַּרְאָתוֹ אֶת־עִּשֶׁרֹ כְּבְוֹד עַּלְכוּתוֹ בְפַּבְהְמָלֵים וֹאֲבֵינְ בַפְּבְינִוּנִי לְפָּבָינִי: לַכָּלְ מְּנֵית וֹאֵבְנֵית וֹנֵלְ וְ פָּנִס וּמֶנָת (ג) בְּשְׁנְּת שֶׁלוֹשׁ לְמֶלְכוֹ עֲשֶׂה מִשְׁמֶּה כּסֵא מּלַכוּעָן אַׁמֻּר בּׁמִּוּאָוֹ נִּבִּינִבִי: בַנֵים כְּמֵּבִיע וְ בַּעֵּלְבֵּ אֲנַאָּנֹרָנְאָה ׳נֵּלְ וֹמֹאַנִים וּמֹאַנִי מְנִינְבִי: (ב) בַּיָּמִים אַּטַאַוֹרוש הַמּלֵךְ מֶהָדוּ וְעַּדִר וְעַּדִר בּוּש שֶּבַע (א) וֹנֹנִי בִּימֵׁי אַנַּחִוֹנִוֹח נִינִא

לְתְּוִם אֶׁט נִינְבֹר ,,לְהֶּוֹ, כֵּל יִנְבֹתָ, נִט וֹבִּוֹ,,: é, čl litu cáčli é, čl dier cáčli tře dáša :ئأل مُذُرِّكُ شَفْقُسُ مَلْكُولِ فَمَا ثَنَا اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ اللَّهُ فَي اللَّهُ اللَّهُ اللّ

בְּנוּט יִשְׁרָאֵכ עָנְהַנְפוּט וְעוּשְׁה בְּהָן מְלָאַכְּה בַּשְּבָּט, . كُن جُلَمَن فِي، شَفَقَهُا نُتَوْلَا: ﴿ فَ، شَوْنُون مَفْشَقُن וֹשְׁמֹאוֹ בַּמַּלְכֵּׁע וֹשְׁטִּי. בַבּונִינוּ אָמֶרוּ: לְפָּי שֶׁפְּרְחָה בַּאַם הַשְּׁבִיעִי, רַבּוֹמִינוּ אָמָרוּ: שַּבָּר הָיָה:

אַׁבֶּלְ כַּאוֹ: "אֵין אוֹנֶם,,:

בְּלֵי גֶרוֹל, וְיֵשׁ שָׁאֵינוֹ יָבוֹל לִשְׁחּוֹחוֹ כִּי אָם בְּלִשָּׁי, دِيْم. رَقِّ شِيْسَ مِسْدَانَ شِوَافِّ الْهِمْ يَـرَقِّ فِي خَلِقَ الْأَسْدَامُ وَيُوا

עּוֹשׁתְּתְּתְ מִנְסְוֹאַ מִעוּכְוֹ אַבְעָּע וֹזַר וֹסְטַּבְּׁע: (וַ) וִבּאֵבֹעוִעִ בֹכִילֵג זַּבְּׁבִר וֹנַפַּלֹּבְר אֵלָגו כַּבֹאָלֹא אֲטַבְ אַבַּעָּטַאַ עַמֶּבֶׁנְ כְּבָּיְנְ כָּבְיִנְאָנִי נְּעִן: (יִר) לְנִוֹכְמִים יְרְעֵיִי בְּעִנִים כִּי־כֵּן דְּבָּר נְטַמְּטִׁן בַּאֲבֶׁר בְּוָ: (גִץ) נְגִּאָמֶר טַמֶּבֶּנִ אַשֶּׁר בְּיֵר הַפָּרימֵים וַיִּקְּעָר הַמֶּבֶר מְאַר פּמּלכּשׁׁ וֹאֲשָׁג לִדוָאַ דֹּוָדָּר פַמֶּלִּבּ בּי־טוֹבָת שַרְאָה הִיא: (יב) וַהְשְּׁמֵּל לַנּרְאָנְת הָעַמֶּים וְהַשָּׁרִים אָת־נְפְּיָה בּמּלְבָּה לְפְּנֵי הַמֶּלֶר בְּבָהָר עַלְּרָוּת אַנוֹאוֹנוֹא: (גאַ) לַנִּדֹנִא אָנוּוֹאוֹנִיּ הַפָּרִיסִים הַמְּעֶּרְתִים אָת־פָּגֵי הַמֶּלֶרְ בֹּלִנֹא וֹאַבֹּלִנֹא זֹנַר וֹכֹּוֹכַּם הֹבֹתַע בּנֵינוֹ אַמָּר לַמְּהוּמֶן בּוְּתָא חַרְבוֹנָא (ס) (ג) בּּנְּיִם נַאָּבֹיגִּג כַּמָּנֶב בַבַבַּנַמֶבֶבָּ בֿית הַפַּקְכֿוּת אַשֶּׁר לַמֶּלֶרְ אַחַשְׁוֹרְוֹשִׁ: אַם נִשְׁהָּי הַפַּלְכָּה עִּשְׁתָה מִשְׁהָה נָשִׁים, בּיתו לַעַּשְׁוּת בְּרְצָּון אִיש־וְאָיש: (ט) אגַס כִּי־בֶּן ו יַמַּד הַמֶּלֶךְ עַּלְ־רָב בְּיָר הַמֶּבֶר: (ה) וְהַשְּׁמִיָּה בַבָּה צִּין

GLU X

7 XQUL נְי יֵצֵא דְבֶר הַמַּלְכֶּה עַל כָּל הַנְּשִׁים. זֶה שֶׁבָּוְחָה אָת מְיְחָה. לְשֵׁין עָלוֹיָה

ζüċά.α,,:

בְּבְרֵע מַּנִי כְּתְּׁמְוְעִי. עוּסָב תַּל ''נַנִּאִמֶּר הַמֶּלֶרְּ שְׁמָרְ נִגִּי':

וֹטַפֿׁנְכ אֶלָּנִוּ לַמְּנְלֵּ נִּבְּלֵנִוּ לַפְּׁזִּיָטִם. אֶלָוּ הָם: כַּנְשְׁוֹא

לְתונו אֹם בי.א בֿע לָתוּו אַטב:

וּמְרַבּּר בּּלְשֵּׁוּ תַּפּוּי. בּוֹפֶּר אֶת אִּשְּׁחּוּ לְלָמֶר אֶת בְּבְר הַלְּבְּיר. וְּזְרֵח מַלְכִּוּת שֶׁל וְקָמֶר שֶׁצִּוּה לְהָרְגָּיה: מַבְּבְּר הַנְּיִה וְזְרֵה מַלְכִּוּת שֶׁל וְקְמָה שֶׁלִּיה בְּיִבְּיה בְּיִבְּיה בְּיִבְּיה בְּיִבְּיה בְּיִב

פּמְלֵבְ תַּלְ כֵּלְ הַוֹּשִׁים לְּהַבְּוֹת אַף הֵן אֶת בַּעֲלֵבְ אֶת הַמֶּלְךְ עַלְ כָּלְ הַנְּשִׁים לְהַבְּוֹת אַף הֵן אֶת בַּעֲלָרָ אֶת

אַמָּר שְּׁמְעִיּ אָת־דְּבָר הַפַּלְכָּה לְכָל הּגָּה תּאִמֶרְנָה וּ שֶּׁרְוֹת פַּרַס־וּמֶדִיּ בּמּלְבָּה לְפָּנֵיו וְלֹאִ־בֶּאָה: (יח) וְהַיּוֹם אַּטַהִוֹנְוָתְ אַנֶּג לַטַּבְּנִא אָעַ-וֹהֶשָּׁנִ בּגֹינוֹן בַּגִינִינוֹן בַּאַמְנִם נַמָּבֹנ בְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִים לְהַבְוָוֹת בּעֵּלָב אַםְאָנֹרוָאַ: (נו) בּנִינֵאָא וֹתַּגַ-כָּגַ-נַיֹּתַּמִּים אָׁמֶּר בָּכָּגַ-מָּרִינָות וַאֲשָׁי בַּפַּלְבָּב כִּי עַּל־כָּל־הַשְּׁרִים וֹנַאָּנְיִם לְאַ עַּל־הַמֶּלֶהְ לְבַּיּוֹ עְּוְתָה וֹגְאַמֶּר מומכן [מְמוּכָן] לַפָּׁנִי, עַמֶּבֶנְ אַּטַאָּוֹרְוֹעִי בְּיָלִ הַפְּרִיסְיִם: (ס) (מו) ן אַמֶּר לָאַ־עַּשְׁמָרָ מֵּתְרָ מֵּתְרָ בַּמֶּלֶרְ כְּדָת מְּה־צִּעֲשׁוֹת בַּמַּלְבָּה וַשְׁתָּי עַּל נּיִּשְׁבָּיִם בֹאַמְּנִינִי בַּעַּלְכִּוּנִי: (מוֹ) אָבֹג ו פּֿבֹס וּמֹנָג בָאָּג פֿדּג נַמָּבֶנִב

עַרֵי הַמֵּלֶךְ יְבָרֵי בִּיְּרִוֹן וָהֵאֶף: (יט)

אָה־עַל־הַמֶּלֶךְ טִּיב יֵצֵא דְבַר־מַלְכִּוּתֹ

אָה־עַל־הַמֶּלֶךְ טִּיב יֵצֵא דְבַר־מַלְכִּוּתַ

יְעַבִּיר אֲשָׁר לְא־תָבׁוֹא וִשְׁהִּי לְפְּנִי

הַמֶּלֶךְ אָרֹימִינְה הַטִּיבָה מְמֵּנְה יַהַּרְ יָהַנְי וּיִפְּתַר בְּדְתַי פְּרִבְּי יְמֵינִי הַמֶּלֶרְ אָל־מִינְה יִבְּי יְבָּעִינִי הַמְּלֶרְ אָל־מִינְה וְיִבְּי בְּעֵינֵי הַמֶּלֶרְ אָל־מִינְה וְיִבְּי בְּעִינִי הַמְּלֶרְ וְיִבְּי בְּעִינִי הַמְּלֵרְ וְיִבְּי בְּעִינִי הַמְּלֶרְ וְיִבְּי בְּעִינִי הַמְּלֵרְ וְיִבְּי בְּעִינִי הַמְּלֵרְ וְיִבְּי בְּעִינִי הַמְּלֵרְ וְיִבְּי בְּעִינִי הַמְּלֵרְ וְשְׁבְּי בְּנְיִי בְּעִינִי הַבְּיִי בְּעִינִי הַבְּיִי בְּעִינִי וְיִבְּיִּי בְּעִינִי הַבְּיִי בְּעִינִי הַבְּיִי בְּעִינִי הַבְּיִי בְּעִינִי הַבְּיִי בְּעִינִי הְבְּיִי בְּעִינְי וְבְּבָּי בְּעִי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּיבְי בְּיִבְי בְּיִי בְּיִבְי בְּיִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיִי בְּייִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיְייִי בְּיְיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיְי בְּייִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיִילְייִי בְּיְיִי בְּיְיִי בְּיִי בְּילְייִי בְּיְיבְייִי בְּיבְייִי בְּיבְייִי בְּיְי בְּיבְייִי בְּייִי בְּיְיְייִי בְּייִי בְּיְיְייִי בְּיְיְיִי בְּיְיְיְייִי בְיְיְייִי בְּיבְּייִי בְּיְייִי בְּיְייִי בְּיבְיייִי בְּייִי בְּייִי בְּיבְייִי בְּיְיִייִי בְּיבְייי בְּיבְיייִי בְּיבְייִייְיי בְּיבְייִי בְּיבְּייִיייי בְּיבְיייִי בְיבְּייִי בְּייִי בְּיבְייי בְּיִייְיייִי בְּיבְייִיי בְּיבְיייִייְיייִייְייְייִייְייִייי

GLY X E

אַשֶּׁר לא חַנִּיד. בְּרֵי שֶׁיאַמְרוּ שֶּהִיא מִמִּשְפְּחָה בְּווּיָה

إَرْدُورَ אِن فَفِرَادُورُنَ. إِلَـٰ الْمُوَوَّلَ فِهُذِكِ فَهُر فَهُر وَقِلَ: לוֹ לְבָת. דַבוֹמִינוּ פֵּרְשׁוּ "לְבַיִּת", לְאִשָּׁה:

בּיונִם' וֹאֹפֿגנוּ מִמְּבֵּם אַטַר בִּם:

מׁלְּכִוּ תֹם מַלְכֵּי. וְינוּנִינִי בִּינִ כְּנִינִים ,,יִנִינִים,, בּּנִן אַישׁ יְהוּדִי. עַל שֶׁנְּלֶה עִם נְלוּח יְהוּדָה. כָּל אוֹחָן כן וֹשִׁים נַיִּפוֹע שָׁבַּעָׁבוֹנִינִי:

וְיַפְּקָר הַמֶּלֶךְ פְּקַידִים. לְפִי שֶּבֶּל פְּקִיד וּפְקִיד יֶדוּשוֹת. זַבר אָת וַשְּׁהִי. אָת יַפְּיָה וָנֶשֶׁצָּב:

(ז) וַיְהֵי אֹמֵן אֶת־הֲוַסָּה הֻיא אֶסְתֵּר אַשֶּׁר הַגְּלְהָה עָם יְכְּנְיֵה מֶלְּדִּיִהְהַה אַּמֻר הַגְּלָה מירוּשְׁלַיִם עִם־הַגֹּלָה בובאטה בובלות אות לטולו: (ו) בְּשִׁישְׁלֵי וּשְׁמֶׁו מֶּבְׁבָּבִי בֶּוֹ יְאָיר נעשׁ בֶּן: (ס) (ה) אָישׁ יְהוּדִי הַנָה ואׁטֿי ווּיִטְּב הַדְּבֶּר בְּעִינִי הַטֶּלֶדְּ אַמְּר טִּימַבְ בֹּמִינֵי נַפֶּׁלָנִ טִּמְלָנַ עַּׁטַע וֹנֹטׁוּן סַמְׁרוַּלֵּגִינֵו: (גַ) וֹנִידּהָּנִבִּ אָל־ַנִר הַגָּא סְרָיס הַמֶּלֶך שְמֵר הַנָּשִים אָל־שוּשָׁן הַבִּירָה אָל־בֵּית הַנָּשִׁים אָת־כָּל־נַעְּרֶה־בְתוּלָה טובַת עַרָאָה פֿליגים בַּכַּגַבְמָנִינָי מַּלְכִיּעַן וֹיִלְבָּגִּי מוּבָוֹת מַרְאֵב: (ג) וִיפְּקֵר הַמֶּלֶרְ מְאַבְעָיוּ יְבַּלְאָוּ כַמָּבְנַ דָּגַּבְוָע בַּעוּכְוָע הֿבּיניב: (ב) נּאַמֹנוּ וּהֹבֹינִ-פַשָּׁבִנּ וֹאַע אַמִּגַבַּמַמַּטִּיב וֹאַע אַמִּגַבוֹלִיזַגַ בּשֶּׁבִּב אַּטַהִוֹנות וַכֹּנ אָעַוַהשׁנִּי (א) אַטַר הַדְּבֶרִים הָאֶלֶה בְּשֶׁרְ חֲלֵת

ĊΟιĠĽ:

לְנְתְּּלְאֵלְ,,, לְפָּינְבְּךְ, הָנָה מְחַנֵּר לְבַעַתְּח עַה יְהֵא שׁשׁבְּׁכִּשׁ כְּׁמִשְׁבַּכ זֹכִיב. אָבָא שִׁתְּטִידָה כְּלַנִים לְטִוּשִׁיעַ וֹט,, וֹכּוֹ מֹבֹוֹבַּג אַמַר: "לֹא אַרַע לְצַּיָּקָח וּוּ בא לְיָבְי בְּלֵב וֵיני אִלְּא לְסִׁמְנֵּ חִּלְּנוּ לְנִילְּטִם תִם הַאָּרִי נַּם אֶח הַדּוֹב הְבָּה עַבְּרָדִי. אָמַר: "לֹא בְּמֵן יְשׁוּחְה: בְּוֹב וּמִבְבְּבִי. בְּוֹב' שִּׁנְאֶמָר "נַם אֶת ומה יעשה בָּה. זֶה אָטֶר מִשְּׁנֵי צַרִּיקִים שָׁנָּחַן לָהֶם ביו מַטַוּיקים בָּה:

וּישַּׁלְחוּהָ, שָׁאָם יֵדְעוּ שֶׁהִיא מִמְשְׁפַּחַת שָׁאוּל הַמֶּלֶר

אַּטַשְׁוֹרְוֹשׁ מִקֵּץְ הֵיוֹת לָה כָּדֶת הַנְּשִׁים אַאָּהַר הָגְּלְיִּה נְבִּוּכְרָנְאִאָּר מֶלְנְּ בְּבֶּלִי. עִּנְ נַּעְּלְנִי לְבָּוֹא וּ אֶלְ־הַמֶּלֶרְּ אָסְמֵּר וּמַה־יַּנְיָּשֶׁה בָּה: (יב) וּבְהַגִּיעַ שׁלֵּוֹם בִּנְתַי בְּנִתְ וּבְבְּלְ לְנִים מְנְצִים מְנְצִבּלְ מִעְיִבּבָּנִ עְלְבִּלֹ עַנָה עַבֶּיהָ אַשֶּׁר לא־תַגִּיד: (יא) אַת־עַּמָה וְאָת־מְוֹלַדְמָה בָּי מָרְדָּבֶיּ בָּית הַנְּשִׁים: (י) לא־הָגִּידָה אָסְמַר בּמֹלֵב וֹגֹחַזֹּבׁ וֹאָעַרַנְּאָרוּנִינִים לַמִוּד בּנְעָרוֹת בָּרְאֵנוֹת לֶמָת־לֶבּ מִבֶּנִת וֹאֵע\_בְּנוֹעִילִ לְעַעׁ לְצִי וֹאֵעְ אָּבֹתּ שַׂמָר לְפָּנִיוֹ וֹנְבַבֵּל אָת־תַּמְרוּקֵיהָ (מ) נַהִּיטַב הַנַּעְּרָה בְעִּינְיוֹ נַהַּשְּׁא בּשֶּׁבֶבׁ אָבְבַוֹּג מַעָּג מַעָּג בּדָּאָנִם: אָלְבְיֵנְ נִשְּׁלְּקְׁוֹ אָסְׁשָּׁרְ אָלְבְּנֵּנְתְ לֹהֹנְוְע בַבּּוְע אָגַ\_מִוּאָוֹ עַבּינִבע בְהִשְּׁמֵע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָהוֹ וְבְהִקְבֵּץ נאפע לאַטַר מָרְבָּבֶנִי לוּ לְבָּתוּ: (ה) וַיְּהִי יְפַת־הֹאַר וְטוֹבָת עַרְאָה וּבְקוֹת אָבִיהָ בתרדרו בי אין לה אַב נאַם וְהַנַּעְרָה

GLU T

: מֹתְׁבַנִים

تَكَثَّلُونَ فِي فِيدِينَ فِي شَهُو. فِخْدَيْدُهِ جَنِّدُنَ فِيْنَ فِي فِي فَقَلَ

אָל בֵּיח הַנְשִׁים שָנִי. הַשָּׁנִי: בַּחֹדֶשׁ הָעִשִּׁיִרִי. עַח צְנָה שָׁהַגּוּף נָהֵנָה מָן הַגִּוּף. וָמֵן הַקְּדְוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹחוֹ עֵח צְנָה בְּדֵי לְחַבְּבָה עָלֶיו: הַקְּדְשִׁים. הַבְּּעִוּלוֹח, שָׁאַף נְשִׁים הַבְּּעוּלוֹח קבֵּץ:

בֶּל אֲשֶׁר תאמַר. כֶּל שְׁחוֹק וִמִינֵי זֶמֶר:

תר. ¡מַן:

נَيْݣُلِت لَاقْكُلُ كُلالكُونَ لِيَعْلَى الْمُؤْلِدِ لِيَوْلِي لِيَوْلِي لِيَوْلِي لِيَوْلِي لِيَعْلَى لِي מבע בְּשְׁנַעַ-שֶּׁבַעַ לְמַלְכִּוּעַוְ: (עו) מּלְכוּעוּ בַּעָּבֶשׁ בַּגַּשׁׁנִבֶּי בּוּאַ־חָּבֶשׁ אַסְטָּר אָלַ-עַּמֶּלָב אַּטַאָּוֹרוָאָ אָלַבנּית חַן בְּעֵינֵי כְּל־רֹאֵיהָ: (מוֹ) וַתִּלְּלֵח מֵעֶר הַנָּאָים וַהָּהָי אָסְתֵּר נַשָּׂאָת אַני־אַּעֶּוֹר יאַמֶּר הַגַּיִּ סְרִיס־הַמֶּלֶּךְּ אָּל־הַמֶּגֶּף לָאִ בִקְּשָׁה דָּבֶּר כַּי אָם בַּר מָרְדָּכִי אַמֶּר לַלִּח־לִן לְבָּת לַבָּוֹא (מו) וּבְהַנְּיִגְעַ עַר־אָסְתָּר בַּתּ־אָבִיחַיִּלִ בּׁג אִם בּטְבָּא בָּה בַּמֶּלֵב וֹנִלֵּוֹלָאֵי בְשִׁם: בּפּׁילַגְאָעִים לא־תָּבָוא עוד אָל־הַמֶּלֶךְ מֹנִי אֶּלְ־יֵּנְ שְׁעְּׁשְׁיִּ סְׁרָיִס בַּשְּׁלֶּךְ שְּתֵּר וּבַפֹּקֶר הָיא שֶׁבֶּה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים הַמֶּלֶד: (יד) בְּעֲרֶב ו הָיא בְאָה לַהְ לַבְוֹא עַמָּה מְבֶּית הַנְּעָׁים עַּדִּ־בָּית אָלַרַנְאָלָר אָנִי כָּלַרְאָאָר תּאָלָר יִנְּתְּר עַנְּשִׁים: (יג) וּבָזָה הַנַּעְרָה בָּאָה וְשְׁשֶּׁר חֲדְשִׁים בַּבְּשְׁמִים וּבְתַמְרוּקִי מְרוּקִיהָן שִׁשָּׂה חֲדָשִׁים בְּשָׁמֶן הַמֹּר אָלִים אַאָּר עַבָּאָ כָּי כָּן יִמְלְאָּי יָמֶי

čůčĿ:

الدُن حَدَّدُ لَحَدَّدُ لَا يَرْضُ فَ فَهَا يُخْدُدُ لَا يَشْرُكُ لَا يَرْضُونُ لَا يَرْضُونُ فَلَا يَعْمُونُ فَلِي مُعْلِيقًا فَيْمُونُ فَلِي مُعْلِيقًا فَا يَعْمُونُ فَلَا يَعْمُونُ فَلَا يَعْمُونُ فَلَا يَعْمُونُ فَلِي فَاللَّهُ فَلَا يُعْمُونُ فَلَا يَعْمُونُ فَلَا يَعْمُونُ فَلِي فَلَا يَعْمُونُ فَلِي فَاللَّهُ فَلَا يَعْمُونُ فَلِي فَاللَّهُ فَلَا يَعْمُونُ فَلِكُمُ فَلِي فَاللَّهُ فَلِي فَاللَّهُ فَلِي فَاللَّهُ فَلِي فَاللَّهُ فَلِي فَاللّهُ فَلِي فَاللّهُ فَلِي فَا يَعْمُونُ فَلِكُمُ فَاللّهُ فَلِي فَاللّهُ فَلِي فَاللّهُ فَلِي فَاللّهُ فَلِي فَاللّهُ فَلِي فَاللّهُ فَاللّهُ فَاللّهُ فَالِكُمُ فَاللّهُ فَالل

למפג בּלנג פַּגְמִגם לְפָּנֵג פַּמֶּלְב: (G) נּשְּׁאֵ נּישְׁלַנּ אִנִיטִם הַּלִבְאָּא נּיפִּעָר למש מֹנבׁלֵי: (כיו) וּנֹבֹעוֹת עַּבֹּלִנ ζάὸτι εκζέν ιτλάς άὸτι ζάζι (כב) וּגֹּנֵלְתְּ נַנִּלְרָ לַמְּׁלְבֵּׁכְּ, וּגֹּצֵּר וּנֹבֹלְתִּיְ לְתִּבְנִי זְּנִ בַּשְּׁלֵנֵי אַּעַהְּוֹנְתָ: שְׁנֵי־סְרִימֵי הַמְּלֶּךְ מִשְּׁמְרֵי הַסָּרִי ישׁב בְּשִׁעִּר בַּשֵּׁבֶר קַבָּבְ בְּגָּהָן נָהָרָת (ס) (כא) בּוֹמֹנִם בַּנִם וּמֹנִבְּבֹּכֹּ תשה כַּאַשֶּׁר הַיְּתָה בְאַמְנָה אִהְיּר מֹנבׁכֹּי וֹאֵטַבמּאַמֹּנ מֹנבֹבֹי, אַסְעַּׁנ מועושה ואָת־עַּמָּה כַּאָשֶׁר צָּנָה עָּלֵיה לַּאַתְּרִים מְּלָבְי: (כ) אָנוּ אָסְמָּר עַּגָּנִי וְלְנִיפְּבֶּלְ בְּתִּילְנְתִ מֻּנְיִת וְמֶּבְנֵבְי נושן מַאָּאָנו בָּנָר בַּשֶּׁבֶב: (נמ) מְאָשָׁר אָסְתָּר וַהַנְּחָָה לַמְּרִינוֹת עַשְּׁה מְאִשִּׁי לְנְוָגְ לְכָּגְ\_אָּנִיוְ וֹאֵּבֹנְיוּ אֵע עַּמָת נִשְּׁמָי: (יח) ויַעַשְׁ הַבֶּּלֶך וֹגְשֶׁם בְּמֶר־מַלְכוּתֹ בְּרֹאֲשֶׁה וַיַּמְלִינֶה וְהַשְּׁאִבְּחָן וְחֲמֶב לְפָּבָיִר מְכָּלִבהַבְּתִּילְתַ

GLU T S

הפיל פור. הפיל מי שהפיל, וְלֹא פִּירַשׁ מִי. וּמְקְּרֶא תולְמִיח, כִּי הוֹא יְהוֹדִי, וְהוּוְהַר עַל עֲבוֹדַת אֱלִילִים: שׁנַתּמֹנוּ בּבָּב, מִנְנַבַּי. באוטב או האוטטונע האוט מוע האוט וּמֹבְבַּבּ, בא יִבְּבַע וְבָּא יִשְׁטַּוֹנִה,

כְּבְׁתִּים וּמִשְׁטַּוְיִם. שֶׁעְשֶׁה עַצְּמוֹ אֱלוּהַ, לְפִיכָּךְ, دَنْهَاشُكِ خُنْشُكُمُد:

אַסר הַדְּבָרִים הָאֵלֶה. שֶׁנִבְרֵאת רְפוּאָה זוּ לִהְיוֹת

תּהַנִּם בַּבַּר בַבַּר בַּבַּר בַּבַּר

שְּׁהְשְּׁבְוּ מֵאֶט פַּמֶּבֶּרְ לְטָּיִוּח מִי שֶּׁהַפַּעַּח בְּיָּדְרוֹ וֹגַּסַׁב עַּמֵּלֶב אָט מַבַּמֹשִי, עוּא מַטַּו בָּל בַּלֶּב דָּבוֹלָ בְאַבְּדֶם:

יְבְּחֵב לְאַבְּׁנְם. יְבְּחֵב סְפְּרִים לְשְׁלַחַ לְשָׁרֵי הַפְּרִינות. וֹאָׁט בַּטֹּ, כַּמֵּבֶב. לַטַט סַס לַתְּדוֹנַט כַּמֶּבֶנַ:

בוא:

ניסן בְּשְׁנַת שְׁהֵים צָשְׁרֵה לַמֶּלֶרְ מְּבְבֶּלֵי: (ז) בַּתְּבֶּשׁ הָרִאשׁוֹלְ הוֹא־תְּבֶשׁ אַמָּג בֹכֹגַבַּגְלַנִינ אַנַאָּוֹנְגָיָא זֹּם וּנְבַּלַת בַּמָן לְבַהִּמֶּיר אָט-בָּל-בּיִּהוּדָים לַבַּגְוַ כְּיִרהַגָּיִרוּ לְוַ אָתַ־עָּם מָרְדָּבֶיִּ (ו) וֹגֹבׁו בֹמֹגַנָּוו לַמִּאַלְטַ גִּוַ בֹּמִּגַבָּנוּ כּבַעַעַ יִּמְשְׁמַחַבַּוֹךְ לֵוְ וַיִּמְּבַא טַבָּן הַמְּבַר: (יא) וַיָּאמֶר הַמָּבֶּךְ לָהַמָּן הַבָּבֶּסֶף נְהַנְלֵי: (ה) בּוְרָא הָמֶּן כִּי־אֵין מֶּרְבָּכִי בּבְבֵר מָבְבַּבְּה בִּירה הָהָם אֲשֶׁר־הָוּא אַּבְינִבְם וַיַּגִּידוּ לְהָשֶׁן לְרָאוֹת הַיִּעַּקְרוּ [כֹאִמֹנִם] אָלָגוָ וֹנָם וֹנָנָם וֹלָאַ הֻתֹּמֹת אַט מֹאַנֹט פַמֶּבְנַ: (ג) נֹגְיָג כאמַנם פּמֶלֶנְ לַמְּנְבֵּכֵי מַנְּוָהָ אַטַּׁיִ הַוְכָּנִ (Y) נּאִטְׁנְוּ הַּלִינֵי נִישְׁבֹנֵ אַמְּנַבְ לַּתְּהַנְ וּמָבׁבַּבּבּ לַאַ וֹכְבֹת וֹלַאַ וֹאֲטַּשׁוֹע: וְמֶשְׁעַּטִוֹנִיםְ לְטַמֶּן כִּי־בֵּן אַנְּרַ־לָוְ עַמֶּלֶבְּ בּמֶבֶּנִ אָּמֶבַבְּאַתֹּב בּמָבֹנִב כְּבֹתֹנִם בּל\_בּאָנוּ עִּאָהָוּ אִשְׁוּ: (ב) וֹכֹּל\_הַּדֹנְי בּיאַלְּלִי, לְוֹנְמְּאַבִיוּ נְנְמְּםְ אֵעַבַּכֹּסְאָן בְּתָּבִ מְלֵנִם\_תְּמָּב בּוּאַבַעַבָּתְ אַבוב: (ס) בּמֶּבֶב אַבּאִנְנְתְ אָעַבַבְּלֵן בֶּּוֹבְנִמֹא (א) אַעַר ו טַּוְבֶּרֶנִים טַאַבֶּה אָנַר אָמַטְעָוֹרָנִע הַפָּיִל פּוּר הוֹא הַגּוֹרֶל

ו עּל־מְרִינָה וְמְרִינָה וְאֶל־שֶׁרֵי עַּם אַנּהְצַּוֹבְיּבְיִנִי אָמֶּרְ בן וּנְפַּעָר בְּכַלְאַמֶּר צִּעָּר הַבְּלַ בּטַבְשׁ הַרְאִשׁוּן בִּשְׁלוֹשֶׁה עַּעָשׁׁ עַרְאַשׁוּן בְּתֵּינֶרְיָּבְיִ (יִבְ) וַיִּקְּרָרְאַיִּ סְפְּרֵיִי תַּמְּלֵבְ לניון גַב וֹבַהָּם גַהַּהָּנִע בּוֹ כַּהָּנֶב בּוֹרַהַמְּבָהָא הַאַּגָּגִי צֹרֶר הַיְּהִוּדִים: אַעַבַּהְטַּוְ מִהַּלִ גַוֹן וֹיִּטַּּדָּע לַטַמֹּן אָּלְ יִּנְדְוֹנְ עַמְּלְנֵב: (יִ) נַיָּסֶרְ עַמְּלְנַ אָהֻׁלוְלַ תַּּלְ-וֹנֵי, תְּהָׁוֹ נַשִּׁלְאַכְּׁנִי לְנִיבוֹי, לַאַּבְּׁנִם וֹהַאֱבֶּׁנִם בִּכּּנַבְבְּפֶׁם (מ) אִם הַּגַ עַּמֶּבְ מוֹכ נֹכִּעֹב עשים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שְוָה לְהַנִּיהָם: מְּנְוְע מִכְּלְ\_עָּׁם וֹאֵע\_בַּעֹי, עַמֶּלְבָּ אֵינָם בְּעַיה בְּלָל מְדִינְוֹת עַלְכוּתָּדְּ וְדָתִיהֶם נְאָנִן עַּם־אָטָר מְפָּנָר וּמְפַרָר בֵּין (ח) נּגְאמֶר הַמֶּלְ לַמֶּלֶּךְ אֲחַאִּנִרְוֹאַ לְפָּבֶּי הַמְּלְ מִיּנִם ן לְנִנִם יִמְטַבְּשׁ לְטַבְּשׁ

## GLY X

9 XQUL וְנִשְׁלוֹחַ סְפָּרִים. וְיִהְיּגִּ נִשְׁלָחִים אִישִׁפּר"א פרמי"ש בכע"ז. וְהוּא מִנְוְרַת "אָם נִלְחִוֹם נִלְחַם" נִלְחִם, "הַנְּגְלֹה נְגְלֵיחִי" נְגְלֹה, "נְדְלֹה נְדְמֵיחִי": נְדְלֹה: "מְשֶׁנְן. לְשׁוֹן אֲרָפִי פְּחְשֶׁנְן סְפּוּר הַכְּחָב ררישמאו"ם בְּלַעַ"ו: וְהַדְּת נִחְנָה בְּשׁוּשַׁן. מְקוֹם שָׁהָיָה הַּמֶּלֶר שָׁם נִתַּן הַחֹק בּוֹ בַּיִּם, לְהִיוֹת עֲחִידִים לְיוֹם י"ג לְחֹדֶשׁ אֲדֶר. לְבַרְּ,

נְעָׁם מְרִינָה וּמְרִינָה פְּכִחָבָה וִעָּם נִעָּם פִּלְשׁוֹנִוֹ בְּשֵׁם הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁנֵרִשׁ נְכְהָּב פִלְשׁוֹנִוֹ בְּשֵׁם הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁנֵרִשׁ נְכְהָב הְמָלֶךְ לְהַשְׁמִיר הַנְּצְרִ יִּנְיִלְּצְבָּר הְמָלֶךְ לְהַשְׁמִיר בְהָרִג וּלְאַבֶּר אָח־פָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָלֵן מָף אָח־פָל־הַיְּהוּדִים מְנַעַר וְעַד־זָלֵן מַף לְתָּנְשׁ שְׁנֵים אֶחָׁר הִוּא־חָּדָשׁ אָדֵר

יִשְׁלָלָם לְבְוֹז: (יִד) פַּהְשָׁגֵּן הַכְּהָב
לִהַנְתֵּן דָּתֹ בְּכְלֹ־מְדִינְה וִמְדִינְה נְהְנָה בְּלִיי
(טו) הֲרָצִים יִצְאָּוּ דְחוּפִים בּדְבָר
הַפֶּלֶּךְ וְהַנְתְּ וְהְנָה בְּשִׁישֵׁן הַבִּירֵה
הַפֶּלֶךְ וְהַנְתְ יִשְׁבָוּ לִשְׁהֹוֹת וְהַעָּיר
שוּשָׁן נְבִוֹכְה: (פ)

מוכבים שם נקנה הדה בעיר:

בְּבַר הַמֶּבֶּר וְדָתוֹ. בְּשֶׁהַשְּלוּחִים נושְאֵי הַפְּפְּרִים בלבנת של:

בּי אֵין כְּבוֹא. אֵין דֶּבֶוּ אֶבֶע לָבוֹא אֶל שַעַר הַמֶּבֶּרּ יִבוּבַבוֹגֹּג וֹמֹוֹנֵינוּ עֹפַּׁמוּבַע אַטַמּוֹנות:

בְּמֵלְ בְּנִים תְּלְ בְּנֵב לְבָּה מְּטַמְּטִּטְוּוּ בְאָבֶם בִּימִר וּמְרְדְּבֵּי יָדַע. בַּעַל הַחֲלוֹם אָמַר לוֹ שֶׁהִסְפִּימוּ שֶׁבְא בֹרְשוּת": לְסַפּוּ אָט תֹּאִמִּנְ תַּכְּׁמָהֵוּ תַּלְ טַּסְּפָּטִ לְּדָא אָלְ טַמָּלֶנְ לְטַּמְּכֶם בַּיִּים הַהְּבֵוֹנְה בְּבֵית הַמֶּלֶךְ, שָׁאִין אַהְ רוֹצְה בְּמִיחִי". "אַל חְּדַמִּי בְּנַפְּשׁרְ": "אַל חְּהִי סְבוּרֶה אַל הְּדַמִּי בְנַפְּשֶׁךְ. אַל חַחְשְׁבִי, כְּמוֹ "וְהָיָה בַּאֲשֶׁר erw cçor. erw cçor:

פֿבֿאַע פַכּפֿל אָאָר אָעָר פַעָּוֹ לִאָלוּל מַבְבַּבְּ אֵע כַּגְאַמֵּב לַנִינִּ נְאֵע ו בְּעָרְ אֶלְבְעֶּרְבְּבֶּלֵי אֶלְבְרְחָוֹבְ בִּעִּירִ לַנַעַּת מַבַיַּהָ וְעַּלַ־מַבַיַּהָ: (וֹ) נַיֵּצָא טַהָּעִּיר קְפָּנִיהָ וַהְצְּוֹהָרִי עַלְרַבְּבָרָ בֹּלְנִים לְטַלְבָּיִהְ אֶשׁבַבֶּלְבָּׁכִּי וּלְטַמִּיר נשֹׁטַבְעַלְ בַּמַּלְכָּב מְאָב נִשַּהְלָם לְּיְבִיּרִים וְצָוֹם וּבְבֶי וְמִסְפֵּוֹ שֵּׁל בַבַרַ בַּמֶּבֶבַ וֹבַעוַ מַּצְּנַהַ אָבָבַ יַּבַנְבַ וּבְבָל־מְרִינָה וּמְרִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר תו ושלני שַׁתַר־הַמֶּלֶבְ בָּי אָין לָבָּוֹא וֹהְלֵטִי גִּילְטִי וּמְלֵינִי: (ב) וֹנְּדֶוָא תַּלְל נִאַכֶּר נַבּגַאָ בַּעַוֹּב עַמָּגַר נַבּוֹגָּל

שַּׁבְּרִישִׁי בַּוֹאַעַ בְּוֹעוּ וְבַּגְּלֵבִי מְבֶּלְ־הַיְּהֹדִים: (יד) בֵּי אָם־הַחֲרָשׁ אַמְּר לְפַׁנֵּי מְּתְּרַבְּפַעְּלְבֵּי: (וִ) וֹזִּצְּבַלְנְ אַלְבַשְּׁנְעִּי לִּנְּפָּמְבַ לְּנִעִּּלְם בִּיתַבַּעִּלְבַּ (יג) וַלָּאמֶר מֶרְהָּבֹי לְהָשָּׁיִר אֶל־אֶסְתַּר ניגירוי לְמֶרְדֶּבֶיׁי אָת דְּבְרֵיִי אֶסְתֵּר: (פ) אָל־הַמֶּבֶּךְ אָר שְׁלוֹשָׁים יְוֹם: (יב) אַסְטֵּר לַנִּעָּר עִּסְּרִיסֵי נַמְּלֶבְ אַתְּוֹר נַנְּיָר וֹטִיגָר נָאָנִי לָאַ נַקְרָאָעי, לַלָּנָא הַפּֿוַ מֹהֹּלְנוּ וֹלַאַ לַבַּׁלִ: (ני) וֹשׁלֹּבֹאַ מֹאַהֶּב יְנְהָנִהִם-לָנְ נַשְּׁלְבַ אַנַי-הָבֹבָנה אַאָּר לְאַ־יִּקְרָא אַנִוּת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַּר וֹלוָאַ־אָּלִ-עַמֶּלֶנְ אָּלִבְעָּטִׁאָּר עַפּּׁוֹיִמְיִע וּהְבְוַע אָסְתָּר וְסָריַסְיהָ וּיַּגִּידוּ לָה 'וְדְעִים אֲשֶׁר כָּל־אָישׁ וְאִשָּׁה אַשֶּׂר וֹאָפֶּׁב גֹאָה לֶנדֶּיִם: (וּ) וַשְּׁדְוָאִינִּיִּנִי בַּלְבַהַּדִּדִּיִּ נַפֶּׁלֶבְּ וֹהַם שְׁנִינְיָע נַפֶּלֶבִּ לְנִינִינִי נִעְּלֵבְיִי אֶלַ־עֶּרְבָּרִי: (יא) ַנְבֶׁרֵ, מְּנְבֵּבֶי: (וֹ) וַעַּאמֶּר אָסְתֵּר (מ) נֹּבְוֹא בַעוֹב נַתְּיֹב לִאָּסְעָר אָע אַג\_אַהּג עַפּלוּ בֹלַבוּאַ אָבן: (צִ) לַנִינִעוּנוּ וּלִבַעַאַ מִלְפָּלוּנוּ אַגַרַּפּּעיי לֵב וּלְצַּוֹוְת עַּלֶיהָ לָבוֹא אָל־הַמֶּלֶדְּ לַנְ לִבּוֹבְאָנִע אָעַבאָסְעָּר וּלְבִּינִּיג אַמָּגוֹע בַּמִּגְמוֹן לַנַמִּמִינִם לֹעוֹ נּלֵּבַלג מַבְבַּבַי אַעַבַּדְּלָנְוּ נַיּלְבַּהָ לַאַּבַּבַם: (עַ) וֹאָעַבַּפַּעַהָּאָיוֹ כַּעָבַבַּנַבַּעַ (א) וּמְרְבְּּכִי יָדִעּ אָתַ־כָּלְ־אָאֶוֹר נַעֲשָׁה עַלְ־גָּנְזֵי הַמְּלְדָּנִי הַמְּלֶדְ בִיהוֹדִיים [בַּיְּהִוּדָים]

## GLU 1

8

וֹתֹכְשָׁנו בָּבָצון:

וִּמִי יוֹדַעַ אָם לְעָח בָּוֹאַח הָגָּעַהְ לַמַּלְכִּהָּה. וּמִי יוֹדַעַ אָם יַחְפִּץ בָּךְּהַמֶּלֶךְ לַשְׁנָה הַבָּאָה שָׁהִיּא וְמֵן הַהַבְּנָה. אָשֶׁר לֹא בַּדְּח. שָׁאֵין דָּח לְבָּנֵס אֲשֶׁר לֹא יָקְּדֵא. וּמִּדְרַשׁ אַנְּדְה: "אֲשֶׁר לֹא בַּנְּח" שָּעָר עַמְּה בָּיָה

נעַמְוֹד לַיְּהוּדִים מִמְּקִוֹם צִּחָר וִצִּהְ בִּית־אָבָיְךְ תּאֹבֵדוּ וּמִי יוֹדִּעַ אִם־לִעָּת בְּיֹאִת הַגַּעַהְ לַמַּלְכְוּת: (מו) וַהָּאִמֶּר אָסְחֵּר לְהָשִׁיב אֱל־מֶרְבֵּבֵי: (מו) לֵךְּ בְּנֹוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּלִים הַנְּמָאְיֵם בְּעוּשְׁן וְצְּוִמוּ יֵּנְלִי וְצֵּל־תּאֹכְלוּ

(D)

נְהְּתֹּהְ כְּלֶּלְ אֵׁהֶּרִבְּגִּוֹעִי הַּלְנְת אַסְשְׁרֵּב אַבְרַשִׁי אַבְּרָשִׁי: (יו) וְיַּעְּלָר מְּרְבָּנֵי אַלְ־הַמְּלֶּוּ אֲשֶׁר לְאִרַבְּּתְּ וְכַּאֲשֶׁר הַבְּעִר וְבַּעְּלְוּי אָשֶׁר לִאִרַבְּּת וְכַאֲשָׁר וְאַלְ־הַשְּׁתִּי שְׁלְשָׁת יָמִים לֵוֹלְנִי וְיִּהְם וְאַלְ־הַשְּׁתִּי שְׁלְשְׁתִּי שְׁלְשְׁתִּי הָלְשְׁתִי יְמִלְשִׁת יְמִים לֵינְלָי וְיִּהְם ذك:

מער...: אַר אָם טַּהְאָל. מְפָּוּ. טָבָּּה. טַפָּלְכָנְּנִי אָפָּוּ הְּמְּמָבְ אָטְרָיִּנִי נְּבְּמֶבְ הַפָּלְאָבְה. וּפְּשִּוּמִוּ הָבְּ בְבָשְׁ וְחָבְיִּ הְּבָּיִתְ הַבְּמֶבְ הַפְּלְכִּנְתִי בִּוּא בִּיתְ הַפְּמְלְבִּיתִי הְּבָּהָרְ הַבְּלְבְּנִיתִי בִּינְ אָבְּיִי בְּבָּבְּרְתִי בְּבָּבְּרְתִי בְּבָּבְּרְתִי הְבְּבְּרְתִי בִּבְּרְתִי בְּבָּרְתְּ הְבְּבְּרְתִי בִּבְּרְתִי בְּבָּרְתְי

ניה הַּלְּבְשׁׁ, בְּמָה דְּאַהְ אָמַר "וְרִוּהַ לָבְשָׁה אָת רוּה הַלְּבְשׁׁה, בְּמָה דְּאַהְ אָמַר "וְרִוּה לֶבְשָׁה אֶת

מִּבְיּשְׁאֵלְעֵבׁ וֹנִלְּעֵן לֻבְּ וּמִבְ בּפֹּאָעָבּ וַבְּאִמֶּר פַמֶּלֵב לַאָּסְמֵּרְ בַּמְאָמֵּר פַבָּוֹן אָגַבַּפְּאַשְׁיִבְּי אָאָרַבְּאָאַנָּב אָסְהָּרִ: (ו) אַע\_בַּבַר אַסְתַּר וַיָּבָא פַמֶּלָבְ וְטַמֶּן בּמֶּבֶב מַבַּבוּ אָת־בַמֶּן לַגַּעִּוֹע אַמָּג בַּמֹּמִיניג בְוָ: (בי) וּגֹּאָמֶג נְבָוָא פַּמֶּׁלֶבׁ וֹטַבֶּוֹן פַּנְּוֹם אָל־הַמִּשְׁהָה וּשִׁאַמֶּר אֵסְמֵּר אִם הַּגַרַנַּמֶּבְנַ מֻוָּד תַּגַם בַּעַּלְכוּנִי וֹנִדָּעָוֹ לֵבַ: (גַ) מעבלנ אמער המלכה ומה בקשוף נַאַּגֹר לַבְּ נַמֶּלָנִ אַמְר בְּיָרוֹ וַהְקְּבֶר אֶסְמֵר וַהָּגַע בְּרָאִש בּמֶבֶב לַאָּסְמֵּב אָעַרַשַּוֹבָיִמ בּוֹּבָב אַמְבַּע בּּטַבָּר נְשְׁאַב טַן בִּעִּנִין וַבּוֹשֶׁם כְּרְאַוֹת תַמֶּלְדְּ אָת־אָסְתֵּר תַמַּלְכָּה הַמּּלְכִּוּת נְכַּח פָּתַח הַבֶּוֹת: (ב) וַיְהִיּ וַבּמֶלְב יוֹשֶׁב עַּלְ-כִּמֵא עַלְכוּעוַ בָּבֵינע בית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֻכַח בֵּית הַמֵּלֶךְ אַסְמַר מַלְכוּת וַמַּעֲמָד בַּחַצַּר (א) וֹגְיֵג וּ בַּגִּעִם יַנְאָּלִגְאָג וַשִּׁלְבַּאָ

אַנִי קרוא־לָה עִם־הַמֶּלֶה: (יג) וְכָל־זֶה אַשֶּׁר־עַּשְׁתָּה בָּי אִם־אותִי וְגַּם־לְמְתָּר אָסְמֶּר בּמּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אָל־הַמִּשְׁתָּה (יב) ניאֹמֶר הָמֶן אַף לא־הַבִיאָה אָאָן הַּלְרַנּאָּטִן הַּלְרַנּאָּרִים וֹהַּבְּדֵי, נַפֶּלֶב: בּנֵינו וֹאֵעַ כֹּלְ אַמֵּר צִּבְּלְוָ עַמְּלֵבְ וֹאֵע נוֹסַפֶּּר לַנִּהַ בַּמָן אָת־כָּבָוֹד עַּשְׁרָוֹ וְרַב מושבולו וֹמִעשוֹלה אֹהשׁו: (גאַ) בְּלֵוּ וֹבְּלֵוּא אֵלַבְנֵיתוּ וֹנִּהְלָם וֹבְּלֵא בַּמֵּנ הַגְבַמְנַבֵּכֹי בַמְּנִי: (ג) נּיִנִיאָפּּל בּמֹבִב וֹבאַבֿם וֹבאַבוֹת ממּבּוּ וֹנּמֹבֹא צֻׁב וֹכֹבְאִוּעִ עַּמֶּׁן אֶעַבֶּלְבַנְּכָּגְ בַּׁהַּהַּב נּבּא בַבּוֹם בּנִים בּבינא הַבּטֹם וֹמִוֹכ וּמְטַּר אָמֶשְׁר כּוְבָר הַמֶּלֶב: (מ) וֹבַמֶּו אָגַבַפּמְהַשִּׁי אָאָגר אָאָאָר לַבָּם וֹבֹהֹאֲוַע אָעַבַּבֿאָעַג זֹבָוָאַ עַשֶּׁבִּנַ נֹאִם הַּגְ-נַמְּבְנִי מָנִד לַעִּעְ אָּע-אָהֹאָלַטָּג (ע) אִם בֹּגֹאִנִי. עַנְּ בֹּגִינִי. עַמֶּבִּנִּ אָסְטַּר וַתַאַמַר שְּאַלָּהָי וּבַּקַשְּׁיִהְיַ תַּגַבְעָּגִי נְעַּגְּלְנִע נְעָהָתְי: (וִ) נַעַּהַג

GLU L

10 אסתר

אַינָבּוּ שׁׁנָה לֵי בְּכָל־עֵּׁת אֲשָׁר אַנִּי רֹאָה์ אָת־מְּרְדֵּבִי הַיִּהוּדִִּי יוֹשֻׁב בִּשְׁעַר הַמֶּלֶךְ: (יד) וַהְאִמֶּר לוֹ זָּרָשׁ אִשְׁהִוֹ וְכָל־אְהַבְּיוּ יַנְעֲשׁוּ־עֵץ ׁ גָּבְהַ חַמִּשְּׁים

אַמִּה יבּבְּקָר ו אֵמִר לִמָּלָר וִיִּהְלִּי הַמִּשְׁהָה שְׁמֵח וַיִּימָר הַדָּבָר לִפָּנִי הָמֵּן אַת־מְרְבֵּכִי עְּלְיִוּ וּבְאִ־עִם־הַמָּלֶּךְ אֶל אַמְיּ יְבְּיִּלְיִּ יְבְּלִי וּבְאִ־עִם־הַמָּלֶרְ אֶל עׁוֹבִּיר, שֶּׁבְאַה עִינו שֶׁל מֶלֶבּ דָעָה עַל שָּאַמַר שִּיִּהְיוּ וֹנְחַלוֹ הַפְְּבוּשׁ וְהַסוּס עַל יַד אִישׁ. וְאָח הַבָּּמָר לא iāēLīrus:

לְבּו תַּלְ שִּׁוּשְׁנִי אַסְתֵּר אָט כִּמָן שֶּׁמָא נְחָנָה תֵּינֶיהָ בּוֹ נְּדְּרֶה שְׁנַת הַמֶּלֶבְּ. גֵס הָיָה. וְיֵשׁ אוּמְרִים שָם אֶת וֹאֹמֹּׁׁ נַעַּׁוֹ כַּעַוֹּ בַּלַכוּעַ בַּעַאַמוֹן: בּמֶּלֶב וֹסָנִס אָּמֶה בָּלֵר הַּלָּגוְ בַּמֶּלֶב נְבָּנְאַנְ לְבָּנְתַ מַּלְכָנִע אֵׁמֶּׁר לֶבַּתַּבַנְוּ אַגעע אַעֶּר הַמֶּלָדְ חָפָּץ בִּיקָרוֹ: (ה) ַן װַר מִמֶּנִי: (וַ) נַנְאמֶר נִימָן אָל־הַמֶּכֶּר בְּלְבָּוְ לְמֶנְ זְטִׁפְּׁאַ עַמֶּלְנִי בְּתְּמָּוְעִ נְצֵוֹר אַאָּר עַמֶּלְרְ חַפָּא בִּיקְרְוּ וַיִּאִמֶּר הַמֶּוֹ נּגְאִמֶּר לְוְ נַמֶּׁלֵב עַּרַ־לַעֲּמֻוְת בָּאֵישׁ וּנֹאָמֶׁר נַמֶּלֶב יָבוֹאַ: (ו) וּיִבוָאַ נַמֶּן הַמְּלָנְ אֵלָיו הַנָּה הָמָן עַמָר בָּחָצֵר אַאָּגַרַיַבְּלָן לְוָ: (בִּי) וֹבְּאַמְׁרָוּ וַּהְּבֹי לְמֶבֶׁנִ בְעִבְנִע אָעַבְמָבְנָבָּהְ הַּבְבַנִּהְא בָּא לַטַּאַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַהָּיצוֹנָה לֵאלָר (ב) נּגְאמֶר טַמֶּלְבַ מֵּג בִּטִאָּר וֹטִמֶּן עַמְּבִּׁבְ עִׁאָּבֹנְתִּ עָאַבַּוֹּאָמָּעִ אַמִּוְ בַּדְּבִי: וּלְּגוּלֵּנִי לְמֶּוֹבְנֵּכֹּ, הַּגְבִוֹנִי וַנְּאָמֶׁוָנִי וֹּהְֹנֹי (x) נּגַאַמֶּר נַמֶּבֶנְ עָּרַ-נַּעֲמָר יֵבֶּוֹר בֹּלְתִּוְ לְתִּגְנִם גָּוַ בַּעֵּלְנֵי אַנַהְאָנוֹנְוָתְיִ סַביסֵי הַמֶּלֶדְ מִשְּמְרֵי הַסַּרְ אָשֶׁר ביניד מְרְבַּלִי עַלְבַבְּלְתָּלִיא וְמָבָּעָה שָׁנִי ַנּמֶּלֶב: (כ) נּגמָאָא כֿעָנִר אָאָהַ בֹבֹנֵג בַגַּטָגִם וַגְּצִׁנִוּ נַלֵּבָאָנִם לַכָּדָּג וֹנְאַמֶּׁר לְנִבְיגֹא אָטַ־מַפֶּר הַוַּּלְרָוָנְעַ

וּבְשֶׁכִם תוְלָים עוֹלִים עַר לֶבְקִיעַ וְעַר הַכּוֹבְבָים: לְכוֹכְבִים וּלְעָפֶר. בְּשֶׁהֶם יוֹרְדִים יוֹרָדִים עַר לֶעָפֶר, אַׁמֶּר הַטַּנְיָט לְוְפָּל וִיוֹ, אַמְרָה: אַמָּה זוּ וִמְשָּלוּ נישב מבובני. לשקו ולמעניתו:

נַכּטֹב בואת אָבום:

\$4\_בּמֹמְשֵׁב אַמֶּב\_הַּמְּשָׁב אַסְעַב: בּמֶּלֵב בּגֵּיעוּ וַיַּבְהַלִי לְהָבִיא אָת־הָמֶוֹ (יד) עוֹדָם מְדַבְּרֵים עִמֹּוֹ וְסָרִימֵי לאַ-עוּכֿל לְוּ בִּירַנָּפֿוּל עֹפֿוּל לַפּֿוֹנוּ: מְרְבֶּכֵי אֲשֶׁרְ הַחִּלְּוֹתְ לִנְפָּל לְפָּנִיוֹ וְנֵוֹרֶשׁ אִשְׁתֹּוֹ אָם מִנְּרַעּ הַיְּהוּלִים אַע כּֿגַאַמֶּר לַנְרֵינ נּיַאָמֶרוּ לָוְ טַבְּמָּנוּ נּוֹסַפֶּּר עַמְּׁנ לִזְיֹבְת אָהֵעוּ וּלְכָּלְ-אָנִיבְּינוּ אָלַבנּיתוּ אָבֶלְ וַחֲפָּוּי רָאִשְ: (יג) מֹנבׁל אָנַ אַּגַ אַבּ הַמַּנְנַ וֹטַמֹּן וֹנַמַּן אָאָר הַפֶּלְבְּ חָפָּא בִּיקְרָו: (יב) נַיִּשְׁר בְּעִיר וַיִּקְרָא לְפָּנְיו בְּבָּר יִעְּשֶׁר לְאִישׁ נגלפֿת איר שרובבי ניר פּיבהו ברחוֹב (יא) וַיַּקְּח הָמֶן אֶת־הַלְּבָּוֹיִשׁ וְאֶת־הַסֿוֹס אַגַעּפֿג בֿבָּג מפֿג אָמָּג צַּבָּגייַ: לְמֶרְבֶּבֶי הַיְּהִּדְי הַיּוֹשֶׁב בְּשָׁעַר הַמֶּלֶךְ וֹאָעַבַּפוּסְ כַּאָאָהָר צִּבָּבִיעַ זֹהָאָבִיבֵן בּמֶּלֶבְּ לְנַבְּלוֹ מַבֵּר קַח אָת־הַלְּרָיִּשׁ נמכנ טַכּא בּיקר: (י) ניאַמר וְקְרְאָוּ לְפָּנְיוּ בְּכָה בִּעְיִי בְּאָישׁ אַשֶּׁר וְהָרְכִּיבָה עַל־הַסוּס בְּרְחָוֹב הָעִּיר אַעַרַקּאָיִשׁ אָשֶׁר הַמֶּלֶרְ חָפֵּץ בִּיקְרָוֹ משָּׁנִי עַמֶּלֶנְ עַפּּוֹשְׁמִים וְהַלְבִּישׁוּ (א) בַּצִּיְלְהַ הַּנִיּא דָּדְדָה שְׁנְתַ הַמֶּלְדְּ(מ) וַנְחוֹן הַלְּבֹיִשׁ וְהַסֹּוֹס עַלְ־יַדְיּמין בַּצִּילְהַ הַבְּיִלְהַ שְׁנְחַלְּבְּיִשְׁ וְהַסַּוֹס עַלְ־יַדְּ

GLU L

17 XQUL מְּלֵּטְׁ לֵּ, וְבְּשָׁי. שֶׁלֵּא אָהָרֵג בִּשְׁלִשָּׁה עָשָׂיר בָּאָרָר הְּנָהְיִה הְבָּנְהִי שָׁלֵּא אָהָרֵג בִּשְׁלְבְּהִי הְשָׁלֵּךְ שָׁאֵלֵּי בְּרֵלְ הְשָׁלֵּךְ שָׁאֵלִּי בְּרֵךְ הְשָּלֵּךְ שָׁאֵלִּי בְּרֵךְ הְשָׁלֵּךְ שָׁאֵלִּי בְּרֵךְ הְשָׁלְּרָה הְבָּרְ שִׁלְּבְּי בְּלְ הְשָׁלְרָה הְבָּרְ הַשְׁלְּבְּי בְּלְ הְשָׁלְרָה הְבָּרְ הַבְּיִלְ הְבְּלְרָה הְבָּרְ בְּשְׁלְבְּיִים הְבְּעְ הְבְּלְרָה הְבְּיִלְ הְבְּלְרָה הְבְּיִלְ

אָלָא לִמְדָרְשׁׁ, וּמִּדְרָשׁׁי שָׁלִ זָה: בָּהִחִּלָּה הָיָה מְדַבָּר הִמְּה עַל יְדֵי שְׁלִיחַ. עַבְּשָׁיוּ שִּׁיָּדָע שְׁמָּשְׁשְּׁחַח הִי בְּלְחָה. נְיִמְרָ הָרָעָה וְהַשְּׁוְאָה וְהַנְּקְּמָה: הִי בְּלְחָה. נְיִמְרָ הָרָעָה וְהַשְּׁוְאָה וְהַנְּקְמָה: הָי בְּלְחָה. נְהִילְהָר הָרָעָה הַבְּיִר הְשָׁה הַבְּיִלְ הְיִים הַבְּיִר אִינְהַבוֹ שָׁל מֶלֶך שְׁהַצִּיל הַשְּׁלֵּך הָסְּם הַפְּנְח: הְלְחָבְרִים אִנְהְבוֹי שְׁל מֶלֶך שְׁהַצִּיל הָפְּלֵר הָפָּם הַפְּנְחִי:

גּוֹב וֹאַנְיֶּכ בַּמֹוֹ בַּנֹרָת בַיִּגִּיב וֹבַמֹּנו נִבֹהַּעִי לַגְּמְוָע כֵּו: (ו) וַנְּאָמֶר־אֶסְמָר אָיִעִּ עוּא זִבְ וֹאַגַבוֹב בְוּא אַמֶּבַבְעָלָאַן לַבַּוֹּ אַמַאָנר לָאָסְהָר הַפַּלְכָּה מָי בׁלוֹט עַמֶּבְנֵי: (ס) (ע) נּאָמֶר עַמֶּבִנִּ וֹמְכַּנִוּן בְּשֵׁנְאֲטִּי כִּי אָין בַאָּר שׁנָר וּלְאַבֶּּר וְאֵלִּוּ לַתְּבָּוֹיִם וְלִאֶפֶּחוֹוִת וֹמׁכַּנִוּן אָדֹּג וֹתַּמָּג לַנַּהָּמָגר לַנַּנִינִי בֹאָאֹלְטָׁג וֹתֹּטֵּג בֹבֹלַאָּטִׁג: (ג) כֹּג וֹאִם\_הַּגְ\_נַפֶּלְנַ מֻוָּד עַּלְּטָּוַ\_לָגְ וָּלְּאָגְ וּשֹאַמֶּר אִם בֹּגָּאִעִי שַׁוֹ בֹּהִינְּיִּבְּ עַמֶּבְנִבּ וְתֵּגְשְׁ: (צִ) וַתַּגּוּ אָסְתָּר הַשַּּלְכָּה לַב וּמִעַ־בַּאַמְתָּב עַּרִיהָצָי הַפּלְכִּוּת מִּנַ אֵמְעָּר אַמְעָר הַמּּלְכָּה וְטִּדְּתֵּן לאָסְטָר עַם בּיוֹם הַשָּׁנִי בְּמִשְׁהַה הַיִּוֹן מִם אַסְׁעָּׁרְ תַּמֶּלְכֶּב: (ב) נִּאָמֶרְ תַּמֶּלְבַּ (א) נּגְא בּמֶּלְבְּ נִבּלְּאָ בִאָּטִּוִע

עמֶלֶרְ שֶּׁבְּכֶּה: (פּ) תַּגַבּבְּאָן אָאָרַבַּבְיוּן לְמֶּרְבָּבָיִ וַחֲמָּת שׁבֹעוּ הֹבֹּגו: (ג) וֹגִּשְׁבוּ אָעַרַבַּעָּוּ בְּמֶן גָּבְהַ חֲמִשְּׁים אַמֶּה וַיָּאִמֶּר הַמֶּקְרָּ אַמָּגר וּבֶּר־טְוֹב עַלְרַהַלָּךְ עַמֵּלְ בְּבָּרִית הבה העץ צַּשֶּׁר עַשָּׁר הַלָּוֹן קַמְּרְבָּכֹּי אָהָר מִו־הַסְּרִיסִים לְפְּגֵי הַמֶּּלֶךְ גַּם עַמָּן חַפְּוּ: (ס) (מ) נַיּאמֶר חַרְבוּנָה תמׁ בּבּנִינו עַבַּבְּׁר נְאָאָ מִפָּׁי עַמָּבְיָּב וּפְּנִינ נَّٰذِאָמֶׁר הַמֶּׁלֶבׁ הָׁנַּם לְכְבָּוֹנְתִ אָת־הַעַּלְבָּהָ נְבֶּעְ תַּעְ\_עַּמְּטְ אֵׁמֶּׁרְ אֵּמֶׁרִ תַּעְיִנִּי בּבּימָן אֶל־בָּית ו מִשְׁתַּה הַיּוֹן וְהַמֶּוֹ מאָע פּמֶּלֶב: (ע) נְפַמֶּלֶב אֶּדֶ מִיּנְּע בּמּלַכָּׁע כָּי רָאָה בִּי־כְלְתָּה אֵלֶיוֹ הַרָעָה וֹטַמֹּו הַמָּג לַבֹּצֹאָ הַּלְ וַנֹּפָאָן שֶׁאָסִעַּר בּחַמְתוּ מִמִּאְהַה בּגוֹן אֶל־גִּבּת הַבִּיתָוֹן מַלְפָּׁלָגְ נַמְּבֶלְבָּ נְנַמְּלְכֶּנִי: (ו) נְנַמֶּלֶב לוֹם

GLY 1

erq i £I

לְכֹּוּכֹּנִי אָוּן אַנִיכִּוּן אַטֶּם לְנִיּמְוּבֶּם' אָלָא "בַּטְׁבוּ" בְּבֶם, וְבֶל מַה שֶהאמֶרוּ יַאֲמִינוּ הַכֹּל שֶמֵאִהִּי הוּא. בְּנֵים בְּיִם בְּמֶן וִינִיְ. וְמַתְּטֵּם בַּכֵּל רוֹאִים שָּאָנִי הָפֵּץ לְבַּעְּבִיר אֶת רְעַה הָמָן. שֶלֵא הִהְקַבֵּים עַצְּתוֹ הָרָעָה: מָה הוא לָה. אֵיךְ הוא קָרוב לָה:

אַעַבַּמְּנְ וְאֵגַלֵּבְיַ אִנַכְּלַ וְבְאָגִעִּג אוכֿל וֹבְאִיתִי בַּבְעָהָר אַמֶּר־יִמְצָא בְּבֶלְרְמֶּרִנְוֹתְתְ הַמֶּלְרְּ: (וֹ) בִּי אֵיכְבָה מּטַמֵּבׁע פֿמֿן בּּוֹרַפּמִּנַתָא פַאַּגָּגִי אׁנֹג בֹאגנֹגו וֹכַּטֶב לַנַאָּגב אָע\_פַסָּבָּנִם לַפּֿדְּיִנִ וְכְאָשׁׁרַ עַּבַּבְּרָ לַפְּדֵינִ עַפֶּבְיָב וְמִוְבָּרֵ אִם\_הַּגְ\_עַּמֶּבְנִב הָוָד וֹאִם\_מָּהָאִנִי, שֹוֹ וְמַּאֵמְר לְפְּנֵי הַמֶּלֶב: (ה) וַתּאִמֶּר לְאֶסְׁמֶר אֵׁע הֻּגְדָׁה בּוֹּנִיבׁ וֹעַׁלִם אָסִמֶּר עּל־הַנְּהְנְיִים: (ד) וַנְּיוֹשֶׁט הַמֶּלֶדְ לְפֹׁדֹגְ עַּמֶּׁלֶבְ וַעַּפְּׁלְ לָפְׁדֹגְ עַלְּלֻגִּגְ וַעַּׂבָב בַּעְן: (פּ) (ץ) וַעַּוֹסָׁנָ אֵסְׁעָּר וַעַּוֹבָּר וּשֹׁמִם אֹסִשֹּׁר אֵטַבְעָבׁנִבׁי הַּגְבַנִּיע אַמָּר בַּאָביר בַּהַקָּוּ ווּהְנָהָ לְמָרְבָּבֵי בוא־לֶב: (ב) וֹנְּסֹר הַמֶּלֶב אָת־טַבַּעְּתִּי לפְּנֵי הַמֶּׁלֶּךְ בְּיִ־הַגִּידָה אָסְתָּר עַה

בְּיַר הָרֶצִים. רוֹכְבֵי סוּסִים שֶׁצִּוָּה לָהֶם לֶרוּץ: בְּכְחָבָה. בָּאוֹחִייוֹת שֶׁכְּה: Ėidb:

אָין לְּהָשִׁיב. אַין נְאָה לַהַשִּׁיבוּ וְלַעֲשׁוֹת בְּתַב בַּמֶּלֶך ַרְיִם אַטְרִים "בַּמּוֹב בְּעֵינִיבֶם":

בּצְּטַמִּשְׁבְׁנִים בִּנֵי, בַּנַבְּמְכִינִם: בְּיֵלְ הָרְצִים בַּסּוּסִים רֹכְבֶּי, הָרֶבֶּעׁ ניַהְהָּם בְּעַבְּעַת הַמֶּלֶךְ נִיִּשְׁלֵח סְפָּרִים אַאָּר כְּתַב לְאַבֵּּר אָת־הַיְּהוּלִים אַאָּר (י) וַיִּכְתֹּב בְּשִׁם הַמֶּלֶך אַתִּעִּוּרִשׁ וֹאֶגַבּיִּנְגִים כִּכְּתָבָם וֹכִלְשִוֹּנִם: וְמְרִינְהְ כְּכְתְבָּה וְעָם נְעָם כִּלְשׁנְוֹ אָבַע וְעָשְׁרִים וּמִאָּה מְרִינָה מְרִינָה בּמְרִינִוֹת אָאָר ו מִלְּדִּי וְעַּרִיכִּיּעִי וֹאֵל הָאַמִּשְׁדּרְפְּנִים־וָהַפַּחּוֹתֹ וְשְׂרֵי בְּבֶלְ־אֲשֶׁרִ־צְּנְהְ מֶרְדְּבָרִי אֶלִ־הַיְּהִוּדִים סִינְוֹ בִּשְׁלְוְאָה וְעָשְׁרִים בּוֹ וַיִּכְּתְּר בְּאַלְגִי וְאֵעְ מְּטְׁהַבְּשְׁוְ אֵׁהֶוֹר חָשָׁב בְּעִבריא בַּחָרָשׁ כַּשְּׁלִישִׁי הוּא-חָרָשׁ لَفَعُمُوا لِي ذَٰكَةُ خَرَبٍ جُعَالِهُمِ فَقُلَا خَبَا ذَٰكُهُمُ حَ: (م) لَنَظُلَمُهُ وَفَلَا لِقَرْكِ בְּשֵׁם בַּמֶּלֵב וְנָטַנֵּוֹם בְּמַבָּעִּת בַמֶּלֵב בְּטַבְּעָר בַּמְלֵבְ בִּיִרְכְּעָר אָמִירוּלְעָּר כּמוֹר בְּגִינִיכֶם בְּעָשׁם תַּמֶּלֶר וְחָתְּאוּ (ע) לַאַטִּׁם כֹּעָׁבֵּוּ עַּגְ-הַיִּּהְרִּיִם אַשֶּׁר־שָׁלַח יָדוֹ ביהודיים [בַּיְּהוּדִים:] לאֹסטֶּר וֹאָעוַ עַּלוּ עַּלרּ עַלְּיִּ וּלַמְּׁבַבְּׁכֹּגְ עַנְּעִינְגָׁגְ עַבְּּעַ בִּגִעַבַעַמָּן דָּעַעַּג בּמֶּלֶּךְ אַּטַאָּוֹרִאַ לְאָסְתָּר הַפַּּלְכָּה לְאֶסְתֶּרְ תַּמֶּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמֶן צרֶר (א) בּלִּנְם פַּנְיִּגְא לַטֶּל פַמֵּלְב אַׁנַהְוֹנְנְהַהְ בֹאַלֹב עוְלַבְעַיֹּנִי (ס)(ו) נַּגְאַלֶּר

erd n

NOUL ħΙ

היהודיים [הַיְּהוֹגֵים] וּמֶרְבְּכִּי בָּא

מְבְטְלֵגִם· מְמַטְׁבְנִם אִנְטִם לָתְּתְּנָט מְטֶבָנִים׳ לְפָּי פַּטְשָׁנְּן· אִנְּבָט מְפַבְּתֵה:

הְּלְטוּ אָט 'ְּנְם' הְּטִּבְּׁאוּ לַפָּׁל הֶפָּא וַשְּׁמִּי לְשִׁם מְּמִוּן: הְלְטוּ אָט 'ְּנִם' הַּצְאוֹר וְלְשִׁר בְּרָא הַנִּא וַמְּחָב לְשִׁם מְמֵוּן: מטינטבים. מטינירם: נְחַבְּרְיִים בְּתַּעְם בִּילִי מַלְּיִח הָעָּמְשִׁי לְהָחָעָם הַרְאִשְׁנְיִם לְהַעְּבְיִרָם: הָרְאִשְׁנְיִם בְּתָּבְיִם: הְבְּאָ הָנִים בְּנָהִי הָשְׁנִים לְהָהַם לְהָיִם בְּצִים הָבְאָ הָנִים בְּתָּבְיִם בְּנָהִים

(יא) אַשֶּׁר נָתַוֹ הַמֶּלְךְּ לֵיְהִיּנִים ו
אַשֶּׁר נְתַּלְ־עִּיר־וָעִִּיר לְהַקְּהֵל וְלִצְמְּרְ
אַשֶּׁר נְכָל־עִיר־וָעִִּיר לְהַקְּהֵל וְלַצְמְרֹ
עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד וְלַהַרָּג וּלְאַבֵּר
אַת־כְּל־הַיֹל עַם וּמְדִינְה הַצְּרִים אֹתָם
מָר וְנָשִׁים וֹשְׁלְלָם לְבְוֹז: (יב) בְּנִים
מֶר נְנְשִׁים וֹשְׁלַלָם לְבְוֹז: (יב) בְּנִים
אַהַר בְּכֶל־מְדִינְה הַמְּלֵּר אֲחַשְׁנֵרְוֹע הַיּמִדִּילָה
הוּא־חָדֶשׁ אַדֵּר: (יג) פַּתְשָׁגָן הַבְּתָר
הוּא־חָדֶשׁ אַבְר: (יג) פַּתְשָׁגָן הַבְּתָּר
לְהַנְחֵוֹ דְּתֹ בְּכֶל־הְעַמֵּים וְלְהְנְּוֹת היהודיים
לֵהְנָחֵן צַתְ בְּבְלִרְנַעְּמֵים וְלִהְנְּוֹת היהודיים
נֵלְיר לְהַנַלִם מֵאִיְבִיהָם: (יד) הַרְצִּים
הֹבְּיֵר הָהַלֶּשׁ הֵאִנִּים: (יד) הַרְצִּים
רִבְבֵּי הַרָּבְּשׁ הֵאַמִּים

מְבֹהָלִים וּדְחוּפִים בִּדְבַר הַמֵּלֵדְ וְתַדָּת 
נְתְּנָה בְּשׁרֹשָׁן הַבִּירֵה: (פ) (טר)
וַמְרָדֵּכֵיׁי יַצְא ו מִלְפְּנֵי הַפְּׁלֶךְ בִּלְבְרִּשׁ 
מֵלְכוּתֹ הְבֵלֶת וְחֹוּר וַעֲמֶרֶת וְהָבֹּר בִּלְבְרִּשׁ 
מֶלְכוּתֹ הְבֵלֶת וְחֹוּר וַעֲמֶרֶת וְהָנְיר 
מֶלְכוּתֹ הְבֵלֶה וְשִׁמֶחָה: (טו) לִיְּהוּיִים 
מֵינְתָה אוֹרֶה וְשִׁמְחָה וְשִׁמְחָה: (טו) לִיְּהוּיִים 
הְיְנְתָר אִנְרְוֹה וְשִׁמְחָה וְשִׁמְחָה וְשִׁשְׁוֹ וִימְר: (יו)
מְלִוֹת אֵיֹה וְשִׁילְוֹה וְשִׁמְחָה וְשִׁמְחָה וְעִישְׁילֵוֹ וְבְתוֹ מַבְּיעַ 
מְלִוֹת וְשִׁשׁוֹן לִיְהוּלִים מִשְׁמֶל הְעִּיהַוֹלִים מִשְׁהָרוֹ בְּיִרְנְם מִשְׁהָרִים 
מִיר וְבְבִּים מְעַעֵּמִי הַאָּרָץ מְחִינְהַוֹּים
מִירְבְּלִלְ פְּחַד הַיְּהוּדְיִם עְּלֵינְתְם:

erg n EI

לְבָּשֶׁלְ נְשִׁלְּיִם מִן נַאִּיִטִּי בְּסֵנֵר עוֹלָם אֵלֵּוּ יִ' שְׁבְּחְרֵּי שְׁמְנִר נְעִילְיִם נְיִרוּשְׁלִים בְּמִי שְׁבְּחִי בְּחָשְׁ "וּבְּמַלְכִּוּח אֲחַשְׁנֵרוֹשׁ בְּחָחְלֵים בְּמִי שְׁבְּחִי בְּחָשְׁ "וּבְּמַלְכִּוּח אֲחַשְׁנֵרוֹשׁ בְּחָחְלֵים בְּמִי שְׁבְּחִי שְׁהָחָלִים "נְּמְלְבִי הָנִי הָמוֹן. נְאִיחִי בְּטֵנִר עוֹלָם אֵלּוּ י' שְׁבְּחְרֵי הַמְּלֶר:

וְעִשֵּׁי הַמְּלָאְכָה. אוֹחָם שֶׁהָיוּ מְמָנִים לַעֲשׁוֹת צְרְכֵי

נְּיִּנְיְטֵׁן בְּּטִי וְּנְיְנֵבְ עִּיְטְׁמְיִנְיִם בְּמִּלְנֵבְי אַטְּשְׁנְבְּיִם לְמְּבְרִי בְּמָלְן: אָטְשְׁנְבְּיִם לְמְּבְרִי בְּמָלְן: שְׁבְּא נִּמְלְנִבְ בְּנִיְם לְמָבְרִי בְּמָלְן: הְבָּא נִמְטְלֵּבְי בְּנִינְם לְמָבְרִי בְּמָּלְן: הָבְּא נִמְטְלֵּבְי בְּמָבְּלְן: הִבְּשִׁ בְּמִבְּלִי בְּמָבְּלִי בְּמָבְּלְן:

לְבְנוּת אֶת הַבַּיִת וְהַלְשִׁינוּ עֲבַיהָם הַכּוּתִים וְהָהֶוֹדִילוּם

(١) וֹאַנר וּ פַּבֹתַּנְצָּנִיא וֹאַנר וּ בַּלַפָּוֹן בּוֹבוּגום וֹאַבּג שַׁמֹח מֹאַנע אָנח: כֹּבְאוֹלֶם: (ו) וּבְשׁוּשֵׁן הַבִּינְבִי בַּבְּינִ וֹנִינִי וֹאַלְנֵוֹ נַיְהֹֹאָנִ לַחַלָּאִנִינִם נַיּכִּוּ הַיְּהוּדִים בְּבָלְ־אָּיְרֵיהָם עַפַּת־חֶָרֶב בְּיִר הַאָּיִשׁ מְרְדְּבַלִי הוֹלֵךְ וְגָּלְוֹלִ: (פֹּ) (הֹ) בּמֶבֶׁב וֹאַמְאַנ בובַב בַּכָּל־הַמְּדִינָנת הֹגְינִים: (ג) בּירֹגִירוֹל מָרְדָּבִי בָּבָייִ אָת־הַיְּהוּגֻים בְּיִ־נְפָּל פְּחַד־מֶרְהָּבַי וֹתְמֵּגְ עַשִּׁלְאֵכֹּעְ אַמָּגר כַשָּׁלָבׁ עִׁנָּאָאָנם בּמְרִינות וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת פּטֹבּע הַּגְ-כָּגְ-הַהַּמִּגִם: (ץ) וֹכֹגְ-חֻּנָג בְּלְנִים נְאִישׁ לְאִרְעָבְלְפְנִיהָם בְּיִרנָפָל בּשֶּׁבִּב אָּטַהִוֹנות כַהַּלָטַ גַּר בַּטִּבַלַהָּגִּ וֹלִבְבְוּ בּוּבוּנְוִם בֹּגֹבוּנְם בֹּכֹּלַ מָנוֹנְוַעַ וּשְׁלְמָׁוּ עַנְּעוּלֵנִם עַשְׁע בַּשְּׁלָאֵיהָם: (ב) לשְׁלְוֹט בַּטָּׁם וְנַהַפְּוֹךְ הוֹא אֲשֶׁר בּּנְוֹם אַאֶּר שִׁבְּרִוּ אָנִבֵּי, נַנְּיְנִוּנִים בילנה בבר־המבר ודהו להעשות אַּבְּר בִּאָלוֹאָה עַּעָם בּוֹ אַאָּר (א) וּבִשְׁנֵים עַּשְׁר חֹדֶשׁ הוּא־חָּדֶשׁ

אַמגבלמנאו זּם לוֹם אַנֹלֹגִי גֹּמִנ (מו) וַיְּקְהַלוּ היהודיים [הַיְּהוּדִים] להואו וֹאָט הֹאֹנִט לּדִגַבַּעוֹ שַּׁלִוּ: נגאמר המכור להעשות בו נהנתו בת הַאָּנִע בַּדְּגַיַם וְיִנְלָנִ הַּגַיַם בַּאַן יִנְלָנִ הַּגַיַם בַּאָן (יד) בְּאֵנְאֵן בְגַּאַוְע בְּזָרָע בַּיִּנְם נִאָּע מוֹב יַנְּתָּן גַּם־מְחָר לַיְּהוּדִים צַּשֶּׁר (גץ) וּעַאַמֶּר אֶסְמֵּר אִם־עַּלְּדָּ וֹנֹלְעוֹ לַבּ נִמִּעַ בַּלֹּמִעֹב אָנָג וֹעֹאָמִ: מְנִינְוֹתְ תַּמֶּלְנִי מְּנִי מְּאָנִינִּעִי הַאָּלְמִנִּ אַגְּהָ וֹאֵעְ הֹּאֶבְעׁ בֹּלִגְבַעָּׁלְּ בֹּאָאָב בָּרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּר הַמֵּשׁ מֵאָוֹת הַמֶּלְרְּ לְאֶסְתָּרְ הַמַּלְכָּה בְּשִׁישֵׁן הַבִּירָה עַבּירָה לְפְּנֵי הַמֶּלֶר: (ס) (יב) וַיּאמֶר בהוא בָא מִסְפַּר הַהַרוּגַים בְּשׁוּשָׁן וּבַבּוָּה לָאִ שְּׁלְטִוּ אָת־יַבְרַם: (יא) בַּוֹּים בַּמָן בֶּן־הַמְּנֵהָא צֵרֶר הַיְּהִוּדִים הַנְרֵגוּ ו אָבוֹג וֹאֵט ו נֹוֹעֹא: (ג) הַּמִּבנע בֹּדָג וֹאֹני | פֹּבֹמָהֵעֹאַ וֹאֵני | אַבּיסָי וֹאַני וֹאַע ו אַנג'וֹא וֹאַע ו אַנג'וֹעא: (מ) וֹאַע ו אַסַפּֿטֹא: (ע) וֹאַע ו פּונָעֹא

פרק מ

91 XOUL

כְּי ְ סְׁמֵן בֵּּן הַמְּנְטִאי הַשְּׁרְ בְּמָרֵי חִוּמָה בְּאַבְּרָם: נְיְכְּמִר מְרָדְּבָי. הִיא הַמְּנְלֶה הַנְאָה בְּמִרָה שָׁהִיא: הימוח יְהושָׁעַ בְּן נוּן. כַּךְ דְּרְשִׁי וְלָמֶרוּ רְבּוֹהִינוּ: הַפְּרְאָה שָׁאִינָם יושְׁבִים בְּעָבְּה בְּמִרְה שָׁהִינִים: הַפְּרְרָה שָׁאִינָם יושְׁבִים בְּעָבְּרָה בְּעָרְהַיִּים בְּעָרְהַיִּים בְּעָרְהַיִּים בְּעָרְהַיִּ

בּנְלְנִים הְּלְנְנֵים יְנְרֵים בְּנְתְּטְ בְּנְיִטְטְנֵּוֹן כְנִי בְּאֵלְנִי נְלְבַּנֵּ נְלְשְׁבָּׁ לְבַתְּטְ בְּנְבִי בְּיָמְים: הְלְבְּנֵּ נְלְבַנְּ נְלְשְׁבְּיִ לְבַתְּטְ בְּנְבְנִי בְּנְמִים בּנְבְעָהְ בַּנְמְים: וּבְבִאָּהְיִי אָסְמֵיב אָלְ בְּלְבִי בְּנְבְּעָהְ בְּנְבְּעָהְ בְּנְבְּעָהְ בְּנְבְּעָהְ בְּנְבְּעָהְ בְּנְבִי

גַּאָר בָּוֹ בְּכָל־שְׁנָה וְשְׁנָה: (כב) כַּיָּמִים אַלָר וְאָת יוֹם־חַמְשָּׁת עַליקם להְוֹח עשׁים צָּת וֹם צַּרְבָּעָה בּלַרוֹכָים וְהַרְחוֹקִים: (כֹא) לְקַיֵּם אַאָּר בָּכַל־מָרִינוֹת הַמֶּלֶךְ אָחַאָּוֹרְוֹאַ נַיּשְׁלַח סְפָּרִים אָל־כָּל־הַיָּהוּדִים (כ) נּיִּכְּהָב מֶּרְדֶּבַיִּי אֶת־הַדְּבְבָרִים הָאֵלֶה מַנֶּב נִמְאֵבְנָנַם מֹנְנָע אַנְאֵ בְּבֵּאֵבנ: (G) הַּאָר לְחָבָשׁ אַבְּר שִׁמְחָהַ וּמִאָּהָר וֹנִים בְּעֶרֵי הַפְּּרְוֹּוֹתְ עִּשִׁים אֲת וָוֹם אַרְבָּעֶה הַּיְהוּדְים הפרוזים [הַפְּרְזִּים] הַיֹּשְׁבִים אַעָן וִים מִשְׁמֵּב וְשִׁמְחַב: (ים) עַּל־בֵּן עַשְׂר בְּוֹ וְנִוֹתַ בַּחַמִּשְׁה עַשְׁר בֹּוֹ וְעַשְׁה וֹלְנְינִ בְּאָׁגְאָשׁי הֹאָּרְ בָּוְ וּלִאַּבְׁלָּנִי והיהודיים [וְהַיְּהוּדְים] אֲשֶר־בְּשוּשֶׁן וְעְשְׁהָ אְתוּ וִים מִשְׁהָה וְשִׁלְחָה: (יח) לְנְוֹנְתְ אָנְוֹר וְנְוְתַ בֹּאַרְבָּעָה עַּשְׁר בְּוֹ אָת־יַבְם: (יוֹ) בְּיוֹם־שְׁלְשָׁה עַּשָּׁר וְאַבְעָים אָבֶרְ וּבְבַּוְּנִי לָאַ שֶּׁלְטִוּ מאָנביסָם וֹפַרְגֹּ בְּשְּׁנְאֵיהָם חַמִּשָּׁה בּמֶבֶבׁ וֹלִבְבֹנִן וֹהֹמֶב הַּגַוּפֹּמִם וֹנְוָם (מו) וּשְׁאֶר הַיְּהוּלִים אֲשֶׁר בִּמְרִינִוֹת מאַות אַישׁ וּבַבַּוָּה לָאַ שְּׁלְחָוּ אָת־יַדָם: לְטְבָּתְ אַּבְּר הֹטַבְינִי דִּתִּהָּוּ הֻלָּתְ

(כח) וְהַיְמֶים הָאֵבֶּה נְוְכָּרִים וְנַעֲשִׁים כֹכְטָבָם וְכִוֹמָנָם בָּכָּלְ־שָׁנָה וְשֶׁנָה: להְוֹת עִשִּׁים אָת שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵּכֶּה וֹהָג פֿגַבנּגֹוֹנִם הֹגַנִּטִם וֹלַאָּ וֹהֹּדָוָר בּיְהוּדִים ו עַּלִיהָם ו וְעַּל־זַרְעָּם אַגַנִים: (כו) לַנְּמָנִ נִלֶּדֶגַ [נְלַבָּנָנִ] בּוֹאַע וּמֶבְיַרְאָּוּ עַּלְ־כָּבְה וּמָה הַגִּיעַ בּפָּוּר עַּלְ־בֶּן עַּלְ־בָּלְרָיִי הַאָּגָּנֶרָת לוֹרְאוּ לַיִּמִים הָאַלָּה פּוּרִים עַּלִּ־עָּׁים וֹאָעַבַּבָּוֹת הַּלַבַנִּהְאַ: (כוּ) הַּלַבַּנָּן תַּל־הַיְּהוֹנִים עַל־רֹאֹעָוֹ וְתָּלִיּ אֹתָוֹ נמוכ עַּטַמּלְטַּוּ בַּלְגַּלֵּב אָמֶּרַ־חַעַּבַּ וּלְרָאִנְ עַפְּׁנֵגְ עַמְּלָנְ אַמֶּר אַם-עַפְּפָּר עוּגע בּצוּנגע לַנַבְּשׁם וּלַאַּבָּנִם: (כב) תַּל־הַיְהוּדָים קְאַבְּדָם וְהַפִּיל פּוּר בְּאַלְיִגְ אֵבֶׁרְ כָּלְרַהְּהְוּלְיִם חַעַּער אַגַגײַם: (כג) כֹּגַ בַּמָּוּ בֶּּוֹרַהַמְּדְׁתָא בֹּהֹאֵוּע נִאָּע אָאָרַבְּעָּרַ מָּבְבָּבֹּרָ (כג) וְקְבֵּלְ הַיְּהוּדִים אָת אֲשֶׁר־הַחֵּלִיּ מַנוְעְ אָּיִשׁ לְרֵעֵּהוּ וּמַמָּנִוֹת לֵאָבִיוֹנִים: אוֹתְם יְמֵי מְשְׁמָה וְשִׁמְחָה וּמִשְׁלְוֹחַ לַאָּמְעַבּ וּמִאְּבָב לַנִּוְם מֻוָּד לַגִּאָּנִע וְהַחְבֶּעׁ אֲשֶׁרֹ נֶהְפַּּךְּ לָהָם מִיָּגוֹן אַשֶּׁר־נְּחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאָוֹיְבִיהָם

GLZ a LI

ئڤا نشح فُلنُدَ، نشح هُفُتَاد: אָר כָּל הקף. הָקפוּ שֶל נֵס, שֶל אַחַשְׁנֵרוִשׁ וְשֶל tiči.o. EČLIAU DÁTŠU:

ÜLF "İİĞÜT TÖĞL": הַדּור לְקַבְעָה וְלְכְחִב סֵפֶּר זֶה עִם שְאָר הַבְּחוּבִים. וּמֹאְׁמַּר אֶּסְׁשֶׁר מַצָּם וְוּוּן. אֶסְמֵּר בָּקְשָּׁתִּ מֵאָט טַכְּמֵי

אָגַ\_אָבֿת וֹאָאַנִי עוֹגִינִי (ל) וַיִּשְׁלַח סְפְּרִים אֶל־בָּל־הַיְּהְוֹיִם (e) אַׁע אַעָּׁבְּע בַפּוּבִּים בוּאַע בַּמָּדִית: נְוֹכְּנִנִם עַאַגַּנְסָּנָּהְ מִנְּנִגְּמִי: (סִ) (כמ) הַאָּבֶּע לַאִּ 'וֹתַּדְרוּ מִהָּוֹרְ הַיְּהִוּדִים בְּבֶלְ־דְּוֹרְ מְשְׁפְּחָה וּמְשְׁפְּחָה עַלְכָוּת אֲחַשְׁוֹרְוֹשׁ דְּבֶרֵי שְׁלְוֹם נָאֵמֶת:

צְבְרֵנִי בַפְּבִים הָאֵבֶּב וְנִכְהָב בַּסְפֶּר: וּמֹבׁבֹּכֹּה בּוּבִינוֹ, אָטַבַכֹּלְבַעַּמֵּל לְלַבֶּּם וֹזַהֹּלֵעָם: (עָד) וּמֹאַמֹּב אָסְטָּב לַבַּם וַשׁכְּחֹב אֶסְהֵּר הַמּּלְכָּה בַת־אָבִיתָּיִל עַל־נַפְּעָם וְעַל־זַרְעָב אָסְהָּר הַמּּלְכָּה בַת־אָבִיתָּיִל בּיְבִיּנְגְ וֹאָסְעַּׁרְ בַּמֶּלְכָּּׁנִ וֹכְאָאָהָ לּיִּלִיּ בּוֹמִנּינִם כֹּאֵמֶב עַנָּם הַבִּינִם מֹנַבַּכֹּי עוונגה וערינגה וימי הפורים (לא) לקנם אחרימי הפורים קאַלה

18 XQUL

במב מעלמודו:

בַּלְנָאַבִים כַּעוּכָנִם הַּלְבַקְפָּׁרְ צַּבְּרֵנִ לְכָּלְבַוּבֹתְנִי אַנִגלַע מָּנְדְּבָּׁר אַמָּוֹנְ אַנְאָנִ נְנִבֶּנִ מִּמְלָנִ מִּעֵּנְ נִנְתָּ מִנְכְ לְתַּשְּׁנִ נִנְדָּנִ מְּלְנִם ן] עַּסְ עַּלְרַהְּלֶּלְ וְאֵנֶּרְ עַנְּמֶלְנִי בְּיֶּבֶלְרִ עַנְּיִבְּנְרִ מְאֲנִיִּ עַנְּמֶלְנִי (א) וֹגֹּמִיםְ עַפְּׁלֵב אַשַּתְרַתְּ אַנְאַנְלָב אַשַּתְרָתְּ אַנְאָנְנְנָתְּתְ עַנְּעָנִם לְעָּלֶכְי, עָּנִי, וּפָּנָס: (ץ) כָּי

حددا د

GLU , 6 I

# משנה מגילה

## GLU X

- (א) מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר. בשלשה עשר. בארבעה עשר. בחמשה עשר. לא פחות ולא יותר. כרכין המוקפין חומה מימות יהושע בן נון. קורין בחמשה עשר. כפרים ועיירות גדולות. קורין בארבעה עשר. אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה:
- (1) The Megillah is read on the eleventh, the twelfth, the thirteenth, the fourteenth, and the fifteenth [of Adar], never earlier and never later. Cities which have been walled since the days of Joshua ben Nun read on the fifteenth; villages and large towns read on the fourteenth, Except that villages move the reading up to the day of gathering.
- (ב) כיצד. חל להיות יום ארבעה עשר בשני. כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום. מקקפות חומה למחר. חל להיות בשלישי או ברביעי כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות בחמישי. כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות ערב שבת. כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות ומוקפות חומה קורין בו ביום. חל להיות בשבת. כפרים ועיירות הכניסה. ועיירות גדולות מקדימין וקורין ליום הכניסה. ומוקפות חומה למחר. חל להיות אחר השבת כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר:
- (2) How so? If the fourteenth [of Adar] falls on Monday, the villages and large towns read on that day and the walled places on the next day. If it falls on Tuesday or on Wednesday, the villages move the reading up to the on that day and the walled places on the next day. If it falls on Thursday, the villages and large towns read on that day and the walled places on the next day. If it falls on Friday, the villages move the reading up to the day of gathering and the large towns and walled places read on that day. If it falls on Shabbat, the villages and large towns move the reading up to the day of gathering, and the walled places read on that day. If it falls on Sunday, the villages and large towns move the reading up to the day of gathering, the large towns the walled cities on the day following.

- (ג) איזו היא עיר גדולה כל שיש בה עשרה בטלנים. פחות מכאן הרי זה כפר. באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין. אבל זמן עצי כהנים. ותשעה באב. הגיגה. והקהל. מאחרין ולא מקדימין. אף על פי שאמרו מקדימין ולא מאחרין. מותרין בהספד ובתעניות ומתנות לאביונים. אמר רבי יהודה אימתי מקום שנכנסין בשני ובחמישי. אבל מקום שאין נכנסין לא בשני ולא בחמישי. אין קורין אותה אלא בזמנה:
- (3) What is considered a large town? One which has in it ten idle men. One that has fewer is considered a village. In respect of these they said that they should be moved up but not postponed. But with regard to the and assembling the people they postpone [until after Shabbat] and they do not move them up. Although they said that they should be moved up but not postponed, it is permissible to mourn, to fast, and to distribute gifts to the poor [on these earlier days]. Rabbi Judah said: When is this so? In a place where people gather on Mondays and Thursdays, but in places where people do not gather on Mondays and Thursdays, the Megillah is read only on its proper day.
- (ד) קראו את המגילה באדר הראשון. ונתעברה השנה. קורין אותה באדר שני. אין בין אדר הראשון. לאדר השני. אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים:
- (4) If they read the Megillah during the first Adar and the year was intercalated (a month was added), it is read again in the second Adar. There is no difference between the first Adar and the second Adar except the reading of the Megillah and the giving of gifts to the poor.
- (ה) אין בין יום טוב לשבת. אלא אוכל נפש בלבד. אין בין שבת ליום הכפורים. אלא שזה זדונו בידי אדם. וזה זדונו בכרת:
- (5) There is no difference between Shabbat and Yom Tov except the preparation of food. There is no difference between Shabbat and Yom HaKippurim except that the deliberate violation of the one is punished

by a human court and the deliberate violation of the other by karet.

(ו) אין בין המודר הנאה מחבירו למודר ממנו מאכל. אלא דריסת הרגל. וכלים שאין עושין בהן אוכל נפש. אין בין נדרים לנדבות. אלא שהנדרים חייב באחריותן. ונדבות. אינו חייב באחריותן:

- (6) There is no difference between one who is prohibited by vow from benefiting from his fellow and one who is prohibited by vow from [benefiting from] his food, except in the matter of setting foot [on his property] and of vessels which are not used for [preparing] food. There is no difference between vowed offerings and freewill-offerings except that he is responsible for vowed offering but not responsible for freewill-offerings.
- (ז) אין בין זב הרואה שתי ראיות. לרואה שלש. אלא קרבן. אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט. אלא פריעה ופרימה. אין בין טהור מתוך הסגר. לטהור מתוך החלט. אלא תגלחת וצפרים:
- (7) There is no difference between a zav who sees [genital discharge] twice and one who sees three, except the sacrifice. There is no difference between a metzora who is under observation and one declared to be a definite metzora who is under observation and one who has been declared clean after being under observation and one who has been declared clean after having been a definite metzorah except shaving and [sacrificing] the birds.
- (ח) אין בין ספרים לתפילין ומזוזות. אלא שהספרים נכתבין בכל לשון. ותפילין ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית. רבן שמעון בן גמליאל אומר. אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית:
- (8) There is no difference between scrolls [of the Tanakh] and tefillin and mezuzahs except that scrolls may be written in any language whereas

tefillin and mezuzahs may be written only in Assyrian. Rabban Shimon ben Gamaliel says that scrolls [of the Tanakh] were permitted [by the sages] to be written only in Greek.

- (ט) אין בין כהן משוח בשמן המשחה. למרובה בגדים. אלא פר הבא על כל המצוח. איןבין כהן משמש לכהן שעבר. אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה:
- (9) There is no difference between a priest anointed with the oil of anoint-ment and one who [only] wears the additional garments except for the bull which is offered for the [unwitting transgression of] any of the commandments. There is no difference between a serving [high] priest and one whose time has passed except the bull of Yom HaKippurim and the tenth of the ephah.
- (י) אין בין במה גדולה לבמה קטנה. אלא פסחים. זה הכלל כל שהוא נידר ונידב. קרב בבמה. וכל שאינו לא נידר ולא נידב. אינו קרב בבמה:
- (10) There is no difference between a great altar and a small altar except for the pesach offering. This is the general principle: any animal which can be brought as a vow-offering or a freewill offering may be brought on a [small] altar, any animal which is not the object of a vow or a freewill-offering may not be brought on a [small] altar.
- (יא) אין בין שילה לירושלם. אלא שבשילה אוכלים קדשים קלים. ומעשר שני. בכל הרואה. ובירושלים לפנים מן החומה. וכאן וכאן קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים. קדושת שילה יש אחריה היתר. וקדושת ירושלים אין אחריה היתר:
- (11) There is no difference between Shiloh and Jerusalem except that in Shiloh sacrifices of lesser sanctity and second tithe could be eaten anywhere within sight [of the town], whereas in Jerusalem [they had to be eaten] within the walls. In both places the most holy sacrifices were eaten within the curtains. After the sanctification of Shiloh there is permission within the curtains. After the sanctification of Jerusalem there is no such perfor altars], but after the sanctification of Jerusalem there is no such perfor altars], but after the sanctification of Jerusalem there is no such per-

GLU T

.noissim

## ברטנורא על משנה מגילה

מגילה נקראת באחר עשר בשנים עשר. פעמים בזה ופעמים בזה כרמפרש ואזיל:
חל להיות. י"ד. בע"ש. עיירות ומוקפין קורין בו ביום, שאין קריאת מגילה בשבת, גזירה
שמא ימלוה בידו ויעבירנה ד' אמות ברשות הרבים, ואם יאחרנה עד אחר בשבת הוה ליה
י"ו, ואמר קרא ולא יעבור. ואע"פ שבני הכרכים קורין המגילה בי"ד כשחל מ"ו להיות
בשבת, מ"מ אין קורין ויבא עמלק אלא בשבת שהוא יום מ"ו, ומפמירים פקרתי, ושואלין
ורורשין בהלכות פורים כל אותה שבת. וסעורת פורים אית דאמרי דעברי לה ביום י"ד
שבו קורין את המגילה, ואית דאמרי דמאחרין אותה לאחר השבת. והכי משמע בירושלמי
דסעורת פורים שחל להיות בשבת מאחרין ולא מקרימין. ולכ"ע אין עושים אותה בשבת:
עשרה במלנין. של בית הכנסת, שבמלים ממלאכתן ונזונים משל צבור כדי להיות מצויין
ממיד בשעת התפילה בבהכ"ו:

תמיר בשעת התפילה בבהכ"נ: אין בין אדר ראשון לאדר שני וכו' הכי קאמר אין בין ארבעה עשר וחמשה עשר של אדר ראשון לארבעה עשר וחמשה עשר של אדר שני, אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים,

הא לענין הספר וחענית זה וזה שוין: אין בין יו"ם לשבת אלא אוכל נפש בלבר. מתניתין ב"ש היא (ביצה יב.) דאמרי אין מוציאין את הקמן ולא את הלולב ולא את הס"ת לרשות הרבים כיון שאין בהם צורך אוכל נפש. ואין כן הלכה אלא כדברי בית הלל דאמרי מתוך שהותרה הוצאה לצורך אכילה הותרה נמי שלא לצורך אכילה. ואיכא נמי מילי אחרינא שאסורים בשבת ומותרים ביו"ם אע"פ שאינם צורך אוכל נפש, כגון משילין פירות דרך ארובה ביו"ם, אבל לא בשבת: אין בין המודר הנאה. אין מודר הנאה חמור ממודר מאכל אלא דריסת הרגל, שמודר

הנאה אסור לו ליכנס בתוך שלו ומודר מאכל מותר: שתי ראיות. בין ביום א' בין בשני ימים רצופים. וכן ג' ראיות בין ביום א' בין בג' ימים

באופים, או ב' ביום א' וא' למחר:

וכתבין בכל לשון. בכחב של כל אומה ובלשון של כל אומה: למרובה בבגרים. כהנים ששמשו בביח שני, ואף בביח ראשון מן יאשיהו ואילך שנגוזה צלוחית של שמן המשחה בימיו, ולא היו כהנים גרולים אלא בלבישת הבגרים בלבר: אין בין במה גרולה. בשעת היתר הבמות מיירי. במה גרולה היא במת צבור שהיתה בנוב

וגבעון: בכל הרואה. בכל מקום שיכול לראות משם את שילה:

#### GLY T

- (א) הקורא את המגילה למפרע לא יצא. קראה על פה. קראה תרגום. בכל לשון. לא יצא. אבל קורין אותה ללועזות בלעז. והלועז ששמע אשורית יצא:
- (1) If one reads the Megillah out of order, he has not fulfilled his obligation. If he reads it by heart, if he reads it in a translation [targum], or in any other language, he has not fulfilled his obligation. But they may read it to those who do not understand Hebrew in a language other than Hebrew. One who doesn't understand Hebrew who heard it in Assyrian [Hebrew], has fulfilled his obligation.
- (ב) קראה סירוגין ומתומנם יצא. היה כוחבה. דורשה ומגיהה. אם כיון לבו יצא. ואם לאו לא יצא. היתה כתובה בסם. ובסיקרא. ובקומוס ובקנקנתום. על הנייר. ועל הדפתרא. לא יצא. עד שתהא כתובה אשורית על הספר ובדיו:
- (2) If one reads it with breaks, or naps [in between readings], he has fulfilled his obligation. If he was copying it, explaining it or correcting [a scroll of Esther], if he directed his heart, he has fulfilled his obligation. If it was written with arsenic, with red chalk, with gum or with sulfate of copper, or on paper or on scratch paper, he has not fulfilled his obligation, unless it is written in Assyrian on parchment and in ink.
- (ג) בן עיר שהלך לכרך. ובן כרך שהלך לעיר. אם עתיד לחזור למקומו. קורא כמקומו. ואם לאו קורא עמהן. ומהיכן קורא אדם את המגילה ויוצא בה ידי חובתו. רבי מאיר אומר כולה. רבי יהודה אומר מאיש יהודי. רבי יוסי אומר מאחר הדברים האלה:
- (3) A resident of a town who has gone to a walled city or a resident of a walled city who has gone to a town, if he is to return to his own place he reads according to the rule of his own place, and if not reads with them. From where does a man read the Megillah and thereby fulfill his obligation? Rabbi Meir says: all of it. Rabbi Judah says: from "There

was a Jew" (Esther 2:5). Rabbi Yose says: from "After these things" (Esther 3:1).

- (ד) הכל כשרין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן. רבי יהודה מכשיר בקטן. אין קורין את המגילה. ולא מלין. ולא טובלין. ולא מזין. וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבול עד שתנץ החמה וכולן שעשו משעלה עמוד השחר. כשר:
- (4) All are qualified to read the Megillah except a deaf person, an idiot and a minor. Rabbi Judah qualifies a minor. They do not read the Megillah, nor circumcise, nor go to the mikveh, nor sprinkling [purificatory waters], and similarly a woman keeping day for day should not take a ritual bath until the sun has risen. But if any of these things is done after dawn, it is valid.
- (ה) כל היום כשר לקריאת המגילה. ולקריאת ההלל. ולתקיעת שופר. ולנטילת לולב.ולתפלת המוספין. ולמוספין. ולוידוי הפרים. ולוידוי המעשר. ולוידוי יום הכפורים.לסמיכה. לשחיטה. לתנופה. להגשה. לקמיצה. ולהקטרה. למליקה. ולקבלה. ולהזייה.ולהשקיית סוטה. ולעריפת העגלה. ולטהרת המצורע.
- (5) The whole day is a valid time for reading the Megillah; reciting Hallel; for the blowing of the shofar; for taking up the lulay; for the Musaf prayer; for Musaf sacrifices; for confession over the oxen; for the confession of sins on Yom HaKippurim; for laying on of hands; for the confession of sins on Yom HaKippurim; for the bringing near [the vessel with the minhah-offering to the altar]; for bringing near [the vessel with the minhah-offering off [the head of a bird-offering]; for receiving the blood [in a vessel]; for sprinkling [the blood on the altar]; for making the sotah drink [the bitter waters]; for breaking the neck of the heifer; and for purifying the metzora.
- (ו) כל הלילה כשר לקצירת העומר. ולהקטר חלבים ואיברים. זה הכלל. דבר שמצותו ביום. כשר כל היום. דבר שמצותו בלילה. כשר כל הלילה:

commandment is at night is valid all night. commandment is during the day, is valid all day and any matter whose and limbs [on the altar]. This is the general principle: any matter whose (6) The whole night is valid for reaping the Omer and for burning fat

## ברטנורא על משנה מגילה

מה עשיית הימים א"א למפרע, רא"א שיהא חמשה עשר קודם ארבעה עשר, אף זכירה הקורא את המגלה למפרע לא יצא. דכחיב (אסתר מ':כ"ח) והימים האלה נוכרים ונעשים,

סירוגין. שקרא מעט ושהא, וחזר וקרא מעט ושהא, אפילו שהא יוחר מכדי לגמור אח שהיא קריאת המגילה, למפרע לא:

כולה, יצא:

בן עיר. שומנו בי"ר:

הכל כשרים לקרות את המגילה. הכל לאתויי נשים:

ולוידוי הפרים. פר כהן משיח, ופר העלם דבר של צבור, שמחודים עליהם חמאם שהביאום

מליו:

העולה על מוקדה על המובח כל הלילה: ולהקטר חלבים ואברים. מוחרי תמיד של בין הערבים, דכתיב בהו (ויקרא ו':ב') היא

#### GLU Y

צעוגע לעיר קטנה: ליחיד. מפני שמורידין אותו מקדושתו. דברי רבי יהודה. אמרו לו אם כן אף לא מעיר בית הכנסת. בית הכנסת לא יקחו את הרחוב. וכן במותריהן. אין מוכרין את של רבים תורה לא יקחו ספרים. ספרים לא יקחו מטפחות. מטפחות לא יקחו תיבה. תיבה לא יקחו תיבה לוקחין מטפחות. מטפחות לוקחין ספרים. ספרים לוקחים תורה. אבל אם מכרו (א) בני העיר שמכרו רחובה של עיר לוקחין בדמיו בית הכנסת. בית הכנסת לוקחין חיבה.

proceeds an ark. [If they sold] an ark they may buy covers [for scrolls]. ceeds a synagogue. [If they sold] a synagogue, they may buy with the (1) Townspeople who sold the town square, they may buy with the pro-

If they sold] covers, they may buy scrolls [of the Tanakh]. [If they sold] covers, they may buy a Torah. But if they sold a Torah they may not buy with the proceeds scrolls [of the Tanakh]. If [they sold] scrolls they may not buy a synagogue. If [they sold] a synagogue sold] an ark they may not buy a synagogue. If [they sold] a synagogue over. They may not buy a town square. The same applies to any money left over. They may not sell [something] belonging to a community because this lowers its sanctity, the words of Rabbi Yehuda. They said to him: if so, it should not be allowed to sell from a larger town to a smaller one.

- (ב) אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי. שאם ירצו יחזירוהו. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים מוכרים אותו ממכר עולם. חוץ מארבעה דברים למרחץ. ולבורסקי. ולטבילה. ולבית המים. רבי יהודה אומר מוכרין אותו לשם חצר והלוקח מה שירצה יעשה:
- (2) They may not sell a synagogue except with the stipulation that it may be bought back whenever they want, the words of Rabbi Meir. But the sages say: they may sell it in perpetuity, except for four purposes for it to become one of four things: a bathhouse, a tannery, a ritual bath, or a urinal. Rabbi Judah says: they may sell it to be a courtyard, and the purchaser may do what he likes with it.
- (ג) ועוד אמר רבי יהודה בית הכנסת שחרב אין מספידין בתוכו. ואין מפשילין בתוכו חבלים. ואין פורשין לתוכו מצודות. ואין שוטחין על גגו פירות. ואין עושין אותו קפנדריא שנאמר (ויקרא כו, לא) והשימותי את מקדשיכם. קדושתן אף כשהן שוממין. עלו בו עשבים לא יתלוש. מפני עגמת נפש:
- (3) Rabbi Judah said further: a synagogue that has fallen into ruins, they may not eulogize in it, nor twist ropes, nor to spread nets [to trap animals], nor to lay out produce on its roof [to dry], nor to use it as a short cut, as it says, "And I will desolate your holy places" (Leviticus 26:3 their holiness remains even when they are desolate. If grass comes up in it, it should not be plucked, [in order to elicit] melancholy.

(ד) ראש חדש אדר שחל להיות בשבת. קורין בפרשת שקלים. חל להיות בתוך השבת. מקדימין לשעבר. ומפסיקין לשבת אחרת. בשניה זכור. בשלישית פרה אדומה. ברביעית החדש הזה לכם. בחמישית חוזרין לכסדרן. לכל מפסיקין. בראשי חדשים. בחנוכה. ובפורים. בתעניות ובמעמדות. וביום הכפורים:

(4) If Rosh Hodesh Adar falls on Shabbat the portion of shekalim is read on that day]. If it falls in the middle of the week, it is read on the Shabbat before, and on the next Shabbat there is a break. On the second [of the special Shabbatot] they read "Zakhor;" On the third the portion of the regular order is resumed. They interrupt [the regular order] for anything: for Rosh Hodesh, for Hanukkah, for Purim, for fasts, for Ma'amadot, and for Yom Hakippurim.

(ה) בפסח קורין בפרשת מועדות של תורת כהנים. בעצרת שבעה שבועות. בראש השנה. בחדש השביעי באחד לחדש. ביום הכפורים אחרי מות. ביום מוב הראשון של חג. קורין בפרשת מועדות שבתורת כהנים. ובשאר כל ימות החג. בקרבנות החג:

(5) On Pesah we read from the portion of the festivals in Leviticus (Torat Kohanim) (Leviticus 23:4). On Shavuot, "Seven weeks" (Deuteronomy 16:9). On Rosh Hashanah "On the seventh day on the first of the month" (Leviticus 23:2. On Yom Hakippurim, "After the death" (Leviticus. On the first day of the Festival [of Sukkot] they read from the portion of the festivals in Leviticus, and on the other days of the Festival [of Sukkot] the [sections] on the offerings of the Festival.

(ו) בחנוכה בנשיאים. בפורים ויבא עמלק. בראשי חדשים. ובראשי חדשיכם. במעמדות. במעשה בראשית. בתעניות. ברכות וקללות. אין מפסיקין בקללות. אלא אחד קורא את כולן. בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין כסדרן. ואין עולין להם מן החשבון. שנאמר (ויקרא כג, מד) וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל. מצותן שיהו קורין כל אחד ואחד בזמנו:

(6) On Hanukkah they read the section of the princes (Numbers. On Purim, "And Amalek came" (Exodus 17:8). On Rosh Hodesh, "And on the first of your months" (Numbers 28:11). On Maamadot, the account of the creation (Genesis 1:1-2:3). On fast days, the blessings and curses the curses, but rather one reads them all. On Monday and Thursday and the curses, but rather one reads them all. On Monday and Thursday and on Shabbat at minhah they read according to the regular order and this does not count as part of the reading [for the succeeding Shabbat]. As it says, "And Moshe declared to the children of Israel the appointed seasons of the Lord" (Leviticus 23:44) it is their mitzvah that each should be read in its appropriate time.

## ברטנורא על משנה מגילה

בני העיר. רחובה של עיר. יש בה קרושה, שמתפללין בה בתעניות. וחכמים פליגי על סתם מתניתין ואמרי רחובה של עיר אין בה משום קרושה, הואיל ואין מתפללין בה אלא

באקראי בעלמא. והלכה כחכמים: אלא על חנאי. ואפילו משל רבים לרבים אסור למכור מכירה חלומה, דררך בזיון הוא,

כלומר אינו בעינינו כלום. ואין הלכה כר"מ: ואין מפשילין. גודלים ופוחלים. וה"ה לכל שאר מלאכוח, אלא שהפשלת חבלים צריך

מקום רחב ידים, ובהכ"ג בית גדול הוא וראוי לכך והוי אורחיה: קורין פרשת שקלים. כי תשא, להודיע שיביאו שקליהם באדר, כדי שיקריבו בא' בניסן

מתרומה חדשה: בפרשת מועדות שבתורת כהנים. שור או כשב או עו. וביומא קמא מיירי. והאידוא נהוג מפמירין בפסח יאשיהו. בשלישי קדש לי כל בכור. ברביעי אם כסף תלוה. בחמישי פסל לך. בששי ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו. בשביעי שירת הים, ומפמירין וידבר דוד. בח' שהוא יו"ם אחרון של גליות קורין כל הבכור, ומפמירין עוד היום בנוב לעמוד. בעצרת, ביו"ם ראשון, בחודש השלישי, ומפמירין במרכבה של יחוקאל. ביו"ם שני של גליות קורין כל הבכור, ומפמירין בחבקוק. בראש השנה וה' פקר את שרה, דבר"ה נפקרה עריות, ומפמירין בחנה שגם היא נפקרה בר"ה. ביו"ם שני בעקידה, ומפמירין הבן יקיר לי אפרים. ביוה"ב שחרית קורין באחרי מות, ומפמירין כה אמר רם ונשא. במנחה קורין בעריות, ומפמירין ביונה. בשני ימים מובים של חג קורין שור או כשב או עו ומפמירין

בקרבנות החג, כיצד, יום ג' שהוא יום ראשון של חוה"מ, כהן קורא וביום השני, לוי קורא וביום השלישי, ישראל קורא וביום הרביעי, והרביעי חוזר וקורא וביום השני וביום השלישי. וביום הד' כהן קורא וביום השלישי, לוי קורא וביום הרביעי, ישראל קורא וביום החמישי, והרביעי חוזר וקורא וביום השלישי וביום הרביעי. וכן כולם. ביו"ם אחרון של חג, כל הבכור, ומפמירין זיהי ככלות שלמה. ולמחר קורין וואת הברכה, ומפמירין זיהי אחרי מות משה. ושבת שחל להיות בחולו של מועד, בין בפטח בין בטוכות, קורין ראה אתה אומר אלי. ומפמירין, בפטח, העצמות היבשות. ובטוכות ביום בא גוג. שמטורת

בירינו דתחיית המתים עתירה להיות בפסח, ומלחמות גוג ומגוג בסוכות: במעמרות במעשה בראשית. שבשביל הקרבנות נתקיימו שמים וארץ. וסדר קריאתן מפורש במסכת תענית בפרק אחרון:

#### GLY T

(א) הקורא את המגילה. עומד. ויושב. קראה אחד. קראה שנים יצאו. מקום שנהגו לברך יברך. ושלא לברך לא יברך. בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין שלשה. אין פוחתין ואין מוסיפין עליהן. ואין מפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה. מברך לפניה. ולאחריה:

(1) He who reads the Megillah may either stand or sit. Whether one read it or two read it [together] they [those listening] have fulfilled their obligation. In places where it is the custom to say a blessing, they say the blessing, and where it is not the custom they do not say the blessing. On Mondays and Thursdays and on Shabbat at minhah, three read from the torah, they do not add [to this number] nor decrease [from it], nor do they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses

(ב) בראשי החדשים. ובחולו של מועד. קורין ארבעה. אין פוחתין מהן. ואין מוסיפין עליהן. ואין מפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה מברך. לפניה. ולאחריה. זה הכלל. כל שיש בו מוסף ואינו יום טוב. קורין ארבעה. ביום טוב חמשה. ביום הכפורים ששה.

before it and after it.

פרק ד צּצּ

בשבת שבעה. אין פוחתין מהן. אבל מוסיפין עליהן. ומפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה. מברך לפניה ולאחריה:

- (2) On Rosh Hodesh and on the intermediate days of festivals four read. They do not add [to this number] nor decrease [from it], nor do they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading blesses before it and after it. This is the general rule: on any day which has a musaf and is not a festival four read. On a festival five. On Yom Hakippurim six. On Shabbat seven; they may not decrease [from this number] but they may add [to it], and they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it.
- (ג) אין פורסין את שמע. ואין עוברין לפני החיבה. ואין נושאין את כפיהם. ואין קורין בתורה. ואין מפטירין בנביא. ואין עושין מעמד ומושב. ואין אומרים ברכת אבלים ותנחומי אבלים. וברכת חתנים. ואין מזמנין בשם. פחות מעשרה. ובקרקעות תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן:
- (3) They do not recite the Shema responsively, And they do not pass before the ark; And they [the priests] do not lift up their hands; And they do not read the Torah [publicly]; And they do not make stops [at funeral] processions; And they do not say the blessing for mourners, or the comfort of mourners, or the blessing of bridegrooms; And they do not mention God's name ers, or the blessing of bridegrooms; And they do not mention God's name in the invitation [to say Birkat Hamazon]; Except in the presence of ten. [For redeeming sanctified] land nine and a priest [are sufficient], and similarly with human beings.
- (ד) הקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקים. לא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד. ובוביא שלשה. היו שלשתן שלש פרשיות. קורין אחד אחד. מדלגין בוביא. ואין מדלגין בתורה. ועד כמה הוא מדלג. עד כדי שלא יפסוק המתורגמן:

- (4) One who reads the Torah [in public] may not read less than three verses. And he should not read to the translator more than one verse [at a time], but [if reading from the book of a] prophet [he may read to him] he must read them [to the translator] one by one. They may skip [from place to place] in a prophet but not in the Torah. How far may he skip [in the prophet]? [Only] so far that the translator will not have stopped [before he finds his place].
- (ה) המפטיר בנביא הוא פורס על שמע. והוא עובר לפני החיבה. והוא נושא את כפיו. ואם היה קטן. אביו או רבו עוברין על ידו:
- (5) The one who concludes with the haftarah also leads the responsive reading of the Shema and he passes before the ark and he lifts up his hands. If he is a child, his father or his teacher passes before the ark in his place.
- (ו) קטן קורא בתורה ומתרגם. אבל אינו פורס על שמע. ואינו עובר לפני התיבה. ואינו נושא את כפיו. פוחח פורס את שמע ומתרגם. אבל אינו קורא בתורה. ואינו עובר לפני התיבה. ואינו נושא את כפיו. סומא פורס את שמע ומתרגם. רבי יהודה אומר כל שלא ראה מאורות מימיו. אינו פורס על שמע:
- (6) A child may read in the Torah and translate, but he may not pass before the ark or lift up his hands. A person in rags may lead the responsive reading of the Shema and translate, but he may not read in the Torah, pass before the ark, or lift up his hands. A blind man may lead the responsive reading of the Shema and translate. Rabbi Judah says: one who has never seen the light from his birth may not lead the responsive reading of the
- כהן שיש בידיו מומין. לא ישא אח כפיו. רבי יהודה אומר אף מי שהיו ידיו צבועות אסטיס. ופואה. לא ישא אח כפיו. מפני שהעם מסחכלין בו:

Shema.

(7) A priest whose hands are deformed should not lift up his hands [to say the priestly blessing]. Rabbi Judah says: also one whose hands are colored with woad or madder should not lift up his hands, because [this makes] the congregation look at him.

- (ח) האומר איני עובר לפני החיבה בצבועין אף בלבנים לא יעבור. בסנדל איני עובר. אףיחף לא יעבור. העישה תפלחו עגולה. סכנה ואין בה מצוה. נחנה על מצחו. או על פס ידו.הרי זו דרך המינוח. ציפן זהב ונחנה על בית אונקלי שלו. הרי זו דרך החיצונים:
- (8) If one says, "I will not pass before the ark in colored clothes," even in white clothes he may not pass before it. [If one says], "I will not pass before it in shoes," even barefoot he may not pass before it. One who makes his tefillin [for the head] round, it is dangerous and has no religious value. If he put them on his forehead or on the palm of his hand, behold this is the way of heresy. If he overlaid them with gold or put [the one for the hand] on his sleeve, behold this is the manner of the outsiders.
- (ט) האומר יברכוך טובים. הרי זו דרך המינות. על קן צפור יגיעו רחמיך ועל טוב יזכר שמך. מודים. מודים. משתקין אותו. המכנה בעריות. משתקין אותו. האומר מזרעך לא תתן להעביר למולך (ויקרא יח, כא). ומזרעך לא תתן לאעברא בארמיותא. משתקין אותו בנזיפה:
- (9) If one says "May the good bless you," this is the way of heresy. [If one says], "May Your mercy reach the nest of a bird," "May Your name be mentioned for the good," "We give thanks, we give thanks," they silence him. One who uses euphemisms in the portion dealing with forbidden marriages, he is silenced. If he says, [instead of] "And you shall not give any of your seed to be passed to Moloch," (Leviticus 18:21) "You shall not give [your seed] to pass to a Gentile woman," he silenced with a rebuke.
- (י) מעשה ראובן נקרא ולא מיחרגם. מעשה חמר נקרא ומיחרגם. מעשה עגל הראשוןנקרא ומיחרגם. והשני נקרא ולא מיחרגם. ברכח כהנים. מעשה דוד ואמנון. לא נקראין

ולא מיתרגמין. אין מפטירין במרכבה. ורבי יהודה מתיר. רבי אליעזר אומר. אין מפטירין בהודע את ירושלים:

(10) The incident of Reuven is read but not translated. The story of Tamar is read and translated. The first part of the incident of the golden calf is both read and translated, but the second is read but not translated. They be priests, the stories of David and Amnon are not read or translated. They do not conclude with the portion of the chariot as a haftarah. But Rabbi Judah permits this. R. Eliezar says: they do not conclude with "Proclaim Jerusalem's [abominations]" (Ezekiel as a haftarah.

### ברטנורא על משנה מגילה

הקורא את המגילה עומד ויושב. רצה עומד רצה יושב:

ואין מוסיפין עליהן. דבראשי חדשים ובחולו של מועד נמי איכא בטול מלאכה, דמלאכת

דבר האבר מותרת:

אין פורסין על שמע. עשרה שבאו לבית הכנסת אחר שקראו צבור את שמע, עומר אחר ואומר קריש וברכו וברכה ראשונה שלפני קריאת שמע. פורסין, לשון פרוסה, כלומר חצי דבר, משתי ברכות שלפני ק"ש אומר ברכה אחת:

ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחר. שלא יטעה המתורגמן שמתרגם על פה:

המפטיר בוביא. מי שרגיל להפטיר בוביא, תקנו חכמים שיהא הוא פורס על שמע ברבים:

קטן קורא בחורה. ויש מן הגאונים שאמרו דוקא משלישי ואילך:

כהן שיש בידו מומין. וכן בפניו או ברגליו:

אף בלבנים לא יעבור. חיישינן שמא מינות נזרקה בו, רעוברי ע"ו מקפירין בכך:

יברכוך מובים הרי זו דרך מינוח. שצריכין ישראל לצרף עמהם פושעי ישראל באגודח

חעניותיהם. שהרי חלבנה ריחה רע ומנאה הכחוב עם סממני הקמורת:

מעשה אמנון וחמר נקרא ומיחרגם. ולא חיישינן ליקריה דרור. והוא, רלא כחיב אמנון בן דוד, כדבעינן למימר לקמן:

בן יהוידע על מגילה

## פרק ב הקורא למפרע

**מִנִין שָׁאוֹמֶרִים יאָבוֹתי? שָׁנְאֵמֶר (תהלים כט, א): "חָבוּ לַּה' בְּנֵי אֵלִים".** נראה לי בס"ד מה שנקראים האבות בְנֵי אֵלִים על פי מה שכחב רבינו האר"י ז"ל בדרוש ראש השנה דרוש וא"ו, דשלשה שמות אֵ־ל אַ־ל אַ־ל שהם גימטריא מְגַּן [15×5=59] נרמזים בג' פעמים יאֱלֹקִי שיש בתפילת העמידה כמו שאומרים יאֱלֹקִי אַבְּרָהָם אֱלֹקִי יְּצְחָק וַאלֹקִי יַנְּקר יִעְקר יִעְקר יִעִיקר שמות אַ־ל בפני עצמו ולכן נקראים האבות בְּנֵי הַאַלִים על שם האבות הם רומזים לבחינת שלשה שמות אַ־ל בפני עצמו ולכן נקראים האבות בְּנֵי אֵלִים על שלשה שמות אַ־ל הנוכרים על שמם בתפילת העמידה.

או יובן בס"ד כי האבות הם רגלי הכסא ויאַליםי גימטריא פָּסָא [8] ולכן נקראים בְּנֵי אַלִים כלומר בְּנֵי

הפַמַא. למה לְאַר בְּרְפַּת יִהשְׁנִיםי בַּתְּשִׁיעִיתוֹ? אָמֵר רַבִּי אַלְבְּסָנְדָּרִי: בְּנָגָד מַבְּקִיעֵי שְׁעָרִם, דַּרָתִיב (תהלִים י, מוֹ): "שְׁבֹר זְּרוֹעַ רָשְׁעַי. הקשה מהרש"א ז"ל כיון דפירש רש"י ז"ל דכל הפרשה נאמרה על מפקיעי שערים, אמאי מייתי רק האי קרא ד'שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁעי? יעוין שם.

ונראה לי בס״ד משום דבהאי קרא רומז העונש שיעשה לו שלא יוכל להפקיע עוד מכאן ולהבא. והא דאוחיות העומדים בראש וסוף החיבה נקראים זרועות, וכאן אמר יוְרוֹעַ דְשָׁעִי משמע חד והוא אות עי״ן שבסוף שמו של דַשָּׁעִ דאם מסיר אותו ישאר ידַשׁי ורמז בזה שיעני אותו וישאר דַשׁ, ואז לא יוכל לקבץ התבואה תחת ידו כדי ליקר השער. וזהו ישְׁבֹר וְרוֹעַ דַשָּׁעִי הוא אות ע' כדי שיהיה רש ועני, וקראו בשם דְשָׁעַ שהוא בהפוך אתוון שַּעַּר, כלומר רשעתו אינה בעבירה של זנות וכיוצא אלא היא בענין יוקר השער של הדגן.

#### ں، بار

שלישית וכיוצא וכמו שסידרם הש"ס כאן בטעמייהו וגם שכחו טעמי הסדר שיש בהם על פי הסוד. כל שמונה עשרה ואיך ישכחום? אך הכונה ששכח הטעמים של הסדר, למה זו ראשונה וזו שניה וזו שְׁבְּחִוּם וְחָזַר וְסְיְּרֶם. אין הכונה ששכחו סדר הברכוח, דוה לא יחכן, דאפילו המון העם מתפללים

הגדולה היו יכולים להשמיע כל תהלתו, ואיך תיקנו כל זה? (תהלים קו, ב) לְמִי נְאָה לְמַבֵּל גְּבוּרוֹת הי? לְמִי שִּנְכוֹל לְתַשְׁמִיעַ כָּל תְּהַלְּתוֹ. מקשים וכי אנשי כנסת

לחדרים ולעליות של המלך! וכן הענין כאן, והמניעה היא למי שמתכוין לקבץ שבחים הרבה מן הכלל חדרים בסתם וכך וכך עליות בסתם שאינו מתכוין על ארמון פרטי הרי זה גורע, דבאמת אין מספר ועליות שיש למלך בכל הארמונים אלא רק מדבר בארמון פרטי, אבל מי שבא לומר יש למלך כך וכך שיש בארמון אחד מן הארמונים כך וכך חדרים וכך וכך עליות אין זה גורע דאינו סופר כל החדרים פרטית כנגדה והרי זה דומה למלך שיש לו כמה אלפים ורבבות ארמונים עד אין מספר ובא אחד וסיפר ונראה לי בס"ד דאנשי כנסת הגדולה תיקנו דברים כנגד ספירות העליונים שיש לכל ברכה ושבח ספירה

דרבי עקיבא, בעבור השיר שמקלסין להקב"ה נברא העולם עיין שם, ועל כן שזה שהוא מרבה בשבח הַמְּסַפּּר בְּשְׁבְחוֹ שֶׁלְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִדַאי, נְשֶּקֶר מִן הָעוֹלָם. נראה לי בס"ר דאיתא באותיות ומן הפרט לזה אומרים סיימתנהו לשבחי דמרך.

בביאור (משנה אבות ו, א) יכֶל הָעוֹסָק בַּתּוֹרֶה לִשְׁמָהי יעוין שם. וסוד הנזכר שמנע מהם הכפל של ימים מיםי מפורש בדברי מהרח"ו [מורנו הרב רבי חיים ויטאל] ז"ל מִלְּה בְּסֶּלְעַ שהיא חיבת מַיִם המונחת בתוך סֶלַע ראוי לעשות בה **מִשְּהּוּקָא** , אם יאמרו אותה בְּתְּרֵילְ ימים מים' (הגיגה יד:) , נמצא יש מקום שאם יאמרו בו ב' פעמים מים צרוך להשתיקם, וזהו שאמר יש "ד עי "ן, וידוע מה שאמר רבי עקיבא לחכמים שנכנסו לפרדס כשתגיעו לאבני שיש מהור, אל תאמרו מְּלְּהְ בְּּםְּלְעַ, מְשְׁתִּיקְא בְּתְּרֵין. נראה לי בס"ד בתוך אותיות 'סָלִעִּ' במילואם יש 'עַיִּם' כזה: סמ "ך למ שחושב שמחזק העולם שנברא בעבור השיר לכך מדה כנגד מדה נעקר מן העולם.

, כדי שתהיה נקראת סלעים לשון רבים, עושים לך **משְּהּוּקָא** לתביעתך, בָּהָבִין סלעים שיפטרו אותך מעוט רבים שנים. וזהו שאמר מלה בסלע, רוצה לומר אם תרצה להוסיף **מְּלָּה** אחת של ים במלת **בְּסָלַע** שבדעתו לחבוע מאות ואלפים, לא תועיל לו ערמתו כי יכול בעל דינו להשתיקו בתרין סלעים, כי יאמר חייב אני סלע לפלוני, ורוצה בעל השטר לזייף להוסיף אותיות ים על סלע, כדי שתהיה נקראת יסלעיםי ועוד נראה לי דרך הלצה, אם יש שטר צוואה או שטר חוב או מתנה שכתוב בו תנו סלע לפלוני או

חלקים של דבור, לכך נקרא דְּבּוּר - ד' בּור, ולכן עשה ערך לדבור יֶסְלַעִּי שהוא ארבעה דנרים. זולתו, על העבר, ומדבר על עצמו ועל זולתו על העתיד, נמצא נחלק קרבו לארבע בורות לארבעה והפתח הוא הפה שיוצא ממנו הדיבור אך הדברים נחלקים לארבעה חלקים: שמדבר על עצמו, ועל מיהו צריך להבין למה נקטו שיעור יסֶלַעי לדבור? ונראה לי בס"ד כי תוכו של אדם כמו בור עמוק

נשתתקו בתרין בשביל שנתן הקב"ה לישראל שתים חלקים ביחד חלק הסוד וחלק הנגלה דלא שייך רשייך להם, וזהו שאמר מְכָּה בְּיֶטְכַעי ראשי חיבות **ס** וד **ל** אוין **ע** שין, על זה היתה מלה של חביעה אך ובני ידידי כה"ר יעקב נר"ו פירש דידוע המלאכים דברו חביעתם על התורה בעבור חלק הסוד דוקא

במלאכים.

בהם דיאמרו לך מיעוט רבים שנים.

יבַּבַּד אֶת אָבִייְּךְ וְאֶת אִמֶּךִּי, שצוה על כבוד האב והאם שהם שנים, דאז חזרו והודו לדברות ראשונות עד. שבעשרת הדברות ולהכי קרי ליה סלע שהוא גבוה אך נעשה להם **מִשְּתּיקָא בָּהָבִין** , כאשר שמעו דבור הרהרו אומות העולם על זה ואמרו לכבוד עצמו דורש! וזהו **מַלָּה בְּסָרַע** הוא דבור ראשון שהוא גבוה ועוד פירש מלה בסלע, דאמרו רבותינו ז"ל (קידושין לא.) כשאמר(שמות כ, ב) יאָנכִי וְלֹא יָהָיֶה לָּדִּי

אַנּין שְּקְּרָאוֹ הַקְּדִּוֹשׁ בְּרְוּךְ הוּא לְנְעֲּלֶב יְאֵ־לִינִּ, יש להבין איך יצוייר זה בדעת? ונראה לי דלא קראו כאן דבריו נר"ו.

אֵדל בסחם אלא קראו יִשְׂרָאֵל בנקוד סגול חחת האלף כזה יִשִּׁרָאֵל י ראז יוצא בשמו שם אֵדל ולא קראו הלב בסחם אלא קראו יִשְׂרָאֵל בנקוד סגול חחת האלף דעל כן אינו יוצא במבטא אות האלף אלא העין נדבק עם הלמד, וכאשר הוא כן בשם יחזקאל הנביא ע״ה ופירש דכתיב (בראשית לג, כ) יוַיַּצֶּב שֶׁם מְוְבָּחַ וַיִּקְרָא לֵּוֹ: אֵדל אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל רוצה לומר אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל קרא שם אֶל כשקראו ישראל, ולכן אברהם שמו כפול, הרי יו״ד אותיות, ושם יצחק אינו כפול הרי י״ד אותיות, ושם יעקב כפול הרי כ״ב ושם ישרן בלא ווי״ן הרי יו״ד אותיות, ושם ישראל משלים ל״א אותיות כמנין שם אל.

#### דף יט

**מאן דְּאָמֵר (אַסתר ט, כט): יַבַּלְּדִּי, תָּקָפּוֹ שֶׁל אֲמַשְׁוַרוֹשׁ**. דכתיב (אַסתר א, ד) יְבָּהָרְאָתוֹ אָת עֹשֶׁר פְּבוֹד מַלְכוּתוֹי דנמצא שהיה עשיר גדול ואיך יצוייר שימכור אומה שלימה בעשרת אלפים ככר כסף? אשר אלו לא היו נחשבים אצלו אפילו בערך אבנים! ואם כן מוכח דהמן זייף באומרו שקנה אותם בעשרת אלפים ככר כסף, וכיון דזייף בזה זייף בכל ובמלו האגרות שכתב!

**וּמֵאן דְּאָמֵר: מֵּ 'אִישׁ יְהּוּדִּי', מָקְפּוֹ שֶׁלְ מֶרְדֶּבִי** שהיה לו כח מן יהודה ומן בנימין ובזה הכניע את המן שהיה בידו קטרוג מכח חמנע שלא קבלו אותה ומכח השבטים שהשתחוו לעשו וכמו שכתב מהר"י ז"ל דבכח אִישׁ יְהּוּדִי דאתי מיהודה ביטל קטרוג חמנע, ומכח אִישׁ יְמִינִי דאתי מבנימין שלא השתחוה לעשו ביטל קטרוג ההשתחויה שהשתחוו השבטים לעשו.

ומאן אַשָּׁר: מַ 'אַמַר הַדְּבָּרִים הַאֵּלָּה', מָּקְפּוֹ שֶׁלְ הָמָּן כִי בגאותו ותוקפו נתן עיניו לכלות הכל ובזה ממילא נעשה גס ההצלה מה שאין כן אם היה נותן עיניו במקצת היה עולה בידו. וּמָאוֹ דְּאָמָּר: מִ 'בַּלְּיָלִה ההיאי, מָּקְפּוֹ שֶׁלְ גַּס כִי נוֹדמן אותה הלילה שהיתה מוחזקת בנסים גדולים מדורות הראשונים ולכך

הצליחו בה במעשה נסים. ימה דָאָה׳ אֲחַשְׁוַרוֹשׁ שְׁנְשְׁהַמֵּשׁ בּבֵּלִים שֶׁל בֵּית הַמְּקַדְשׁי? יעַל בָּבָה׳, מְשׁוּם דְּחַשִׁיב שְׁבְעַים שְׁנִין וְלָא אִיפְּרוּק. נראה לי בס״ד נרמוז השבעים בזה דאות כף של כָּבָה כפול ואם תסיר הכפל יהיו יעַל בְּבָה׳ אותיות יע׳ כלה׳ פירוש ראה שכלה זמן של ע׳ שנה ועל ירי כך יוּמָה הָגִּיעַ אֲלֵיהֶם׳י? דְּקְעַל וַשְׁתִּי! שנעשה להם מהומה גדולה שנוסף אותיות ומה על אותיות מה ונעשה צירוף מְהוּמֶה.

**ימָה רַאָּה' מְרְדֵּכִּי דְּאַיקְנִי בְּהָמֶן? יעֵל כְּכָה', דְּעַּוִּי נִפְשָׁיה עֲבוֹדָה וַרָה**. נרֹאה לֹי נרמו זה בתיבת כָּכָה שהוא מספר לוֹט [45] שהוא תרגום של ארירה, ראומרים ארור המן על אשר עשה עצמו עבודה זרה. יוְמֶה הְגִּיעַ אֲלֵיהֶם' רוצה לוֹמר אותיות מה של גְּאוּלֶה [45] , שמספרם גָּאוּלֶה שנעשה בה הנס.

ואומרו 'ק**ה רַאָּה ' הָקָּן שָּנְהְקַנָּא בְּכָל הַיְּהִּדִּיִם 'עַּל בָּכָה ' מִשּנִּם דְּמָרְדֵּכִי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְתַּחָרָה** והיינו כְּכָה גימטריא 'לב אחד' [45] , פירוש שהיה לו לב אחד, יומָה הִגִּיעַ אֲלִיהָם'? 'וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנְיוּ עַל הָעֵּץ'! שיצאה נשמת בניו ברגע אחד בעבור זכות מרדכי שהיה לו לב אחד.

ואמר עוד ימָה רָאָה י אֲמִשְׁנֵרוֹשׁ לְהָבִיא אָת סַפֶּר הַנְּכְּרִיגִּ יִעַלְ כָּבָה׳, דְּוַמִּינְהַיּה אָסְהַר לְהָבָּוֹ אָת סַפֶּר הַנְּכִרינִיתּ יִּעַלְ כָּבָה׳, דְּוַמִּינְהַיּה אָסְהַר לְהָבָּוֹ נִרֹאָ בַבַּכִי, יּנְמָה הַנִּיעַ אֲלֵיהֶםי?? כי מן הסעודה נולד מעשה הנס.

#### דף כא

אַלְטָּלֵא מִקְּדָא בְּתִּדְבְ, אִִי־אָבְּשָׁדִ לְאָמָדִוֹי, בְּבְיְבִוֹלִל, שְׁאֲבַּלִּרְ הַאָּדִוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּעָמִייַָה. הכונה כי הנה קרא כחיב (הרשע יב, יא) יוּבְיִד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה ' דאי אפשר לשום נביא לראות פני שכינה, דכחיב על ידי משה רבינו ע"ה בעצמו (שמות לג, כ) יבִּי לֹא יִרְצָיִי הָאָדָם וָחִי', אך יצוייר לעיני הנביאים איזה דמיון כדי שיוכלו להשיג הנבואה כל אחד לפי ערכו, וכמו שכתב הרמב"ם ו"ל בהלכות יסודי התורה, דכל נביא יהיה איזה דמיון לגזד עיניו לפי שעה, והדמיון הזה אינו קבוע לאותו נביא, אלא יהיה לפי ערכו, וכמו שכתב הרמב"ם ו"ל בהלכות יסודי התורה, אותו הענין של הנבואה דאפילו משה רבינו ע"ה לא ראה הדמיון שוה כי בים סוף נדמה לו כגיבור ובסיני בומה לו כנון ובאמת אין לו יחברך דמות וצורה אלא הכל יצוייר לעיני הנביא כמראה הנבואה וכמחזה לפי שעה ואין דעתו של אדם מבין אמיתות הדבר, יעוין שם. וכן הענין כאן, שהיה ננמה לו כעומד ולא יושב ואף על פי שבאמת הציור הזה שהיה מצטער לעיני משה רבינו ע"ה בסיני אין זה אמיתות הדבר אלא הוא דרך דמיון, עם כל זה אמר רבי אבהו אלמלא מקרא שכחוב לא היינו יכולים לאומרו בפינו, וכונת בעל המאמר לומר כי נצטייר ונדמה לעיני משה רבינו ע"ה כעומד, ללמדינו דעת בזה שיהי הרב והתלמיד התחונים שוים, שניהם בעמידה או שניהם בישיבה או שניהם על גבי קרקע.

ועוד נראה לי בס״ד דלעולם לא היה רואה משה רבינו ע״ה בהר בעת לימודו שום ציור ודמיון בעמידה אלא רק היה שומע הקול מדבר אליו ומלמדו, ומה שאמר לו (דברים ה, כז) 'עַמֹד עַמֶּדִי אמר לו בלשון זה המורה כאלו היה הקב״ה בעמידה, כדי ללמד לתחתונים שתהיה קריאתם בעומד. וגם ללמדם שלא

יהיה הרב ע על גבי מטה ותלמידיו על גבי קרקע. **מִימּוֹת מֹשֶׁה עַד רַבֶּן גַּמְלִיאֵל, הַיוּ לְמֵּדִין תּוֹרֶה מְעַמֶּד**. נראה לִי בס״ד הטעם כדי להטריח עצמן בתורה, כמו שאמרו (מגילה ו:) 'יָגַעְּהְיּ וּמְצַאְתִי הַּאֲמֵן'.

או יובן הרגלים רומזים לנצח והוד, והתורה ניתנה על ידי לוחות שהוא סוד נצח והוד, ולמדוה מפי משה ואהרן שהם נצח והוד.

או יובן הגוף שהוא עולם קטן עומד על שני רגלים וכן העולם עומד על החורה דכתיב (ירמיה לג, כה) יאם לא בְרִיחִי יוֹמֶם וָלְיֶלֶה חַקּוֹת שְׁמֵיִם וָאָרֶץ לֹא שְׂמְחִּי׳ והחורה כוללת שני עמודים שהוא עסק החורה וגם עמוד העבודה דיכל הקורא בפרשת עולה כאלו הקריב עולה׳ (מנחות קי.) .

אי נמי לימוד התורה מעומד יורה דראוי לאדם ללמוד תורה מן הרב שהוא דומה למלאך, דכתיב (מלאכי ב, ז) כִּי שְׁפְּתֵּי כֹהֵן יִשְׁמֶרוּ דַעַת וְהַהּוֹרֶה יְבַקְשׁוּ מָפִיהוּ כִּי מֵלְאַךְ הֵי צָבְקוֹת הּוּא, וידוע כִי המלאכים אין להח ישיכה למעלה אלא הח עומדים דרחיר (וכריה ל. ז) יפיו העמדים האלהי

להם ישיבה למעלה אלא הם עומרים דכתיב (זכריה ג, 1) יפֵין הָעֹמֶּדִים הַאֵּקֶהי. רְפּוֹת מְעַמֶּד, קֵשׁוֹת מְיַשְׁב. קשה יתן לו כח שיוכל ללמוד גם הקשות מעומד מאחר שהוא בנס היה שם שהיה בלא אכילה ובלא שתיה ובלא שינה וכיון שהיה עומד שם בנס בכח אלקי אם כן מה הפרש יש לו בין ישיבה לעמידה כי באמת אינו עומד שם בכח טבעי?

ונראה לי דודאי לא יש אצלו הפרש ורק עשה לו כן שילמד רכות מעומד קשות מיושב כדי ללמד לתחתונים שהנהגתם וכוחן הוא טבעי שככה יעשו רכות מעומד וקשות מיושב ומאן דאמר שהיה 'שוֹחָה' היינו כדי להראות הכנעה על דרך שאמרו גבי מלך בתפילת העמידה.